Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
•
15 Eylül 1987
Yıl 3, Sayı 28
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

1 Eylül
Dünya Barış Günü

Barışı savunmak
Hayatı
Savunmaktır

Referandumun ardından

Demokrasi için yığınsal mücadele

6 Eylül'de yapılan referandumda seçmenlerin çoğunluğu az bir farkla da olsa bazı politikacılara konan yasakların kalkması yönünde oy kullandı . ANAP hükümetinin her türlü devlet olanaklarını kullandığı, radyo ve telvizyonu oylama sonuçlarının kendi istediği yönde çıkması için yararlandığı koşullarda alınan sonuç, halkın önemli bir bölümünün Özal hükümetine, onun uygulamalarına karşı olduğunu gösterdi.

1982 anayasasına tümden karşı olanlardan yasaklı burjuva politikacılarını partilerinin başında görmek isteyenlere kadar, değişik amaçlarla da olsa yasakların kalkmasına evet diyenlerin yanısıra, sol güçler içinde bir kesim de 12 Eylül rejimine tepkilerini geçersiz oy kullanarak dile getirdiler. Kuşkusuz bütün bunlar rejim karşıtı muhalefetin potansiyelini göstermektedir.

Hayır oyu kullananların demokrasiye karşı oldukları, yasakçı zihniyeti benimsedikleri ya da Özal hükümetini, onun uygulamalarını tümüyle desteklediklerini iddia etmek zordur. Sözkonusu antidemokratik ortam, Özal'ın demagoji, santaj, baskı ve tehdide başvurması, 12 Eylül korkutmacası, bütün bunlar sandıktan çıkan hayır oylarının değerlendirilmesinde gözönüne alınması gereken etkenlerdir. Hayır oylarında halkın hükümetçe yanıltılması, ama en önemlisi de sol ve demokrat güçlerin halka yeterince ulaşamaması rol oynamıştır. Bu sonuç, eşitsiz, antidemokratik bir ortamda alınmış bir sonuçtur.

Açıktır ki 6 Eylül'de yapılan referandum demokrasi güçlerinin değil, demokrasiyi yokeden 12 Eylül rejiminin belirlediği bir mücadele alanı olmuştur. Zorla dayatılan bir referandumla halk sandık başına çağrılmıştır. Referandum gibi demokratik bir uygulama, diktatörlüğün elinde temel insan haklarına saldırıda bir araç olarak kullanılmak istenmiştir. Devrimci sol güçler ise referandum platformuna ancak yasaklar altında girebilmişlerdir.

Devamı 7. sayfada

12 Eylül ve Halka Konan Yasaklar

12 Eylül darbesinin 7. yılı referanduma rasladı. Halk, 12 Eylülcü rejimin yasaklarından yalnızca biri olan geçici 4. maddeyi oylarıyla yürürlükten kaldırdı. Böylece 12 Eylül anayasasıyla bazı politikacılara konan siyaset yapma yasağı kaldırılmış oldu. Ancak 1982 "yasaklar anayasası" yürürlükte ve çerçevesi bu anayasa ile çizilmiş 12 Eylül rejimi 8. yılına giriyor.

Aslında halk çoğunluğunun farklı biçim ve araçlarla uzun bir süreden beri belli ettiği eğilim, 1982 anayasasıyla ve dolayısıyla rejimle açıkça çelişmektedir. Tüm yasaklara ve olanaksızlıklara karşın yükselen grevler, direnişler, zindanlardaki durumu protesto eden yurtseverlerin eylemleri ve gördükleri büyük destek, açlığa ve sefalete karşı her olanakta dile getirilen protestolar, 1982 anayasa oylamasından bu yana en antidemokratik ve elverişsiz koşullarda dahi görülen tepkiler, anayasa karşıtı eğilimin ölçütleri sayılmalıdır.

Referandumun gösterdiği bir başka temel gerçek ise 12 Eylül'ün enine boyuna tartışılması zorunluluğudur. Referandum, oylama öncesi ve sonrası ile, sonuçları ile bu gerekliliği ortaya koydu. Demokratik olmayan koşullarda, gerçeklerin ancak üstü kapalı bir şekilde dile getirildiği bir ortamda yapılan oylamada ortaya çıkan sonuçlar, eğer 12 Eylül açıkça tartışılabilseydi sonucun çok daha açık bir şekilde darbecilerin ve onların hükümetinin kafasına inebileceğini göstermiştir. Devrimci sol güçlerin yasaklar altında girdiği referandum platformunda ne yazık ki demokratik alternatiflerin sesi de cılız kalmıştır.

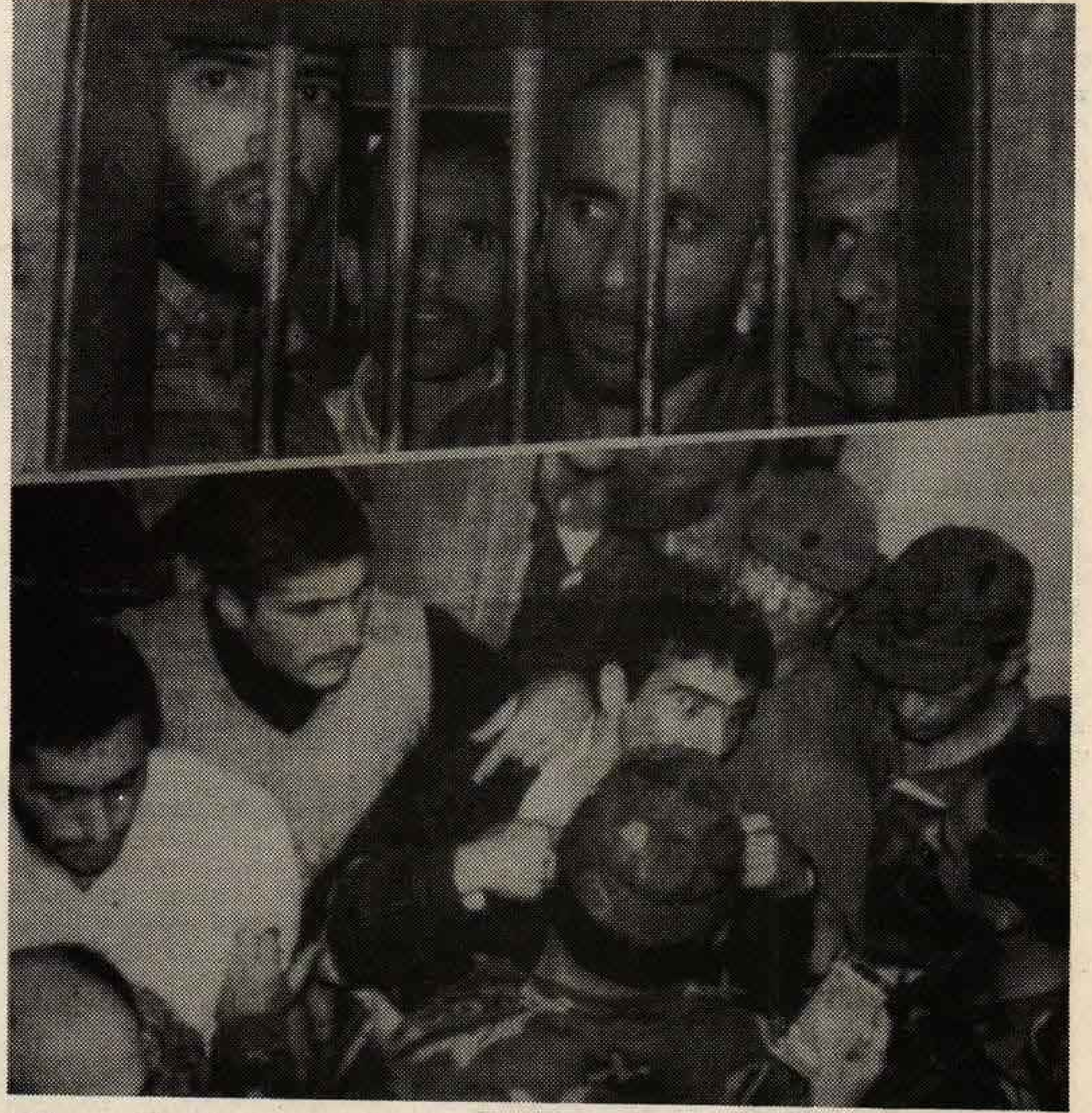
Anayasanın geçici 4. maddesi, anayasanın demokratik olmayan maddelerinden yalnızca bir tanesidir. Yalnızca bu madde değil, 1982 anayasasının tümü, 12 Eylülcülerin zorbalık ve baskısından başka "meşru" bir dayanağa sahip değildir. Kaldı ki, 12 Eylül darbecilerinin 1982 anayasası öncesi hiçbir kitaba sığmayan ve 1982 anayasası ile bir hukuk garabeti olarak tartışma dışı tutulmuş eylem ve işlemleri de var. 1980 darbesinden bu yana verilmiş mahkumiyet kararları var. Hâlâ sürüp giden baskı ve zorbalık var. Bütün bunlar tartışılmadan ve halkın eğilimi doğrultusunda mahkum edilmeden demokrasiden bahsedilebilir mi?

Rejim karşıtı muhalefetin potansiyeli geniştir. Sorun daha çok, 12 Eylül rejiminin tüm uygulamalarına karşı sözkonusu potansiyelin nasıl birleşik, demokratik bir güç olarak harekete geçirilebileceğidir. Bu açıdan, sözkonusu oylama, demokrasi için mücadelenin çok ciddi çabalar gerektirdiğini göstermiştir.

Şimdi de devrede rejime bir beş yıl daha kazandırmanın hesapları var. Rejim ve arkasındaki güçler Özal hükümeti için en uygun koşullarda yapılacak bir erken seçimle bu hesabı gündeme getirdiler. Bu hesap boşa çıkarılabilir, halkın üzerindeki yasakları kırmanın yolu açılabilir mi?

Gelecek demokrasi isteyenlerindir. Ama demokrasiye ancak birlik içinde ve inatçı bir çabayla varılabilir.

SOL BİRLİK

Hapishanelerde direniş sürüyor

Yüzlerce siyasi tutuklu ve hükümlünün hapishanelerdeki insanlıkdışı koşulları protesto için başlattıkları açlık grevleri ve ölüm oruçları her türlü saldırı ve baskıya karşın yaygınlaşarak sürerken, tutuklu ve hükümlü aileleri de cezaevlerindeki yakanlarının direnişlerini ektif bir biçimde destekliyor. Bir basın toplantısı düzenleyen tutuklu yakınları, tüm demokratları cezaevlerindeki insanlıkdışı koşullara karşı çıkmaya ve açlık grevleriyle dayanışmaya çağırdılar.

Diktatörlüğün zindanlarında direnen yurtseverler, kamuoyundan, aydın ve sanatçılar-

Devamı 7. sayfada

Sosyalizmin kendi temelleri üzerinde devrimci yenilenmesi

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde Sovyetler Birliği'nde yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel ve politik alandaki çok yönlü değişim ve dönüşümleri konu alan yazımızı gazetemizin 5. sayfasında bulacaksınız.

1 trilyonluk silah ihalesi

Diktatörlük silaha doymuyor

Milli Savunma Bakanlığı taktik zırhlı araç alımı için 1 tirilyon lira tutarında bir ihale açtı. Bu nedenle ABD, F.Alman ve İngiliz silah firmaları arasında kıyasıya bir rekabet başladı. Silah tekellerin temsilcileri tam anlamıyla Türkiye'ye çıkarma yaptılar. Her biri bir yandan çalışıyor, "daha iyi hizmet sunmak" için yarışıyorlar. Bu amaçla brifingler veriliyor, toplantılar düzenleniyor, görüşme üstüne görüşme yapılıyor. İlerici ve demokrat insanlara, Kürt halkına görüşlerini açıklamak yasak, ama silah tekellerinin "tanıtıcı broşürleri" elden ele dolaşıyor.

Fakat bunlar gözle görülen çalışmalardır. Kuşku yok ki esas mücadele perde arkasında sürdürülüyor, dolaplar orda çevriliyor. Asıl belirleyici olan ise ölüm tüccarlarının tezgâhladıkları bu oyunlardır; hilekârlıktır, tehdittir, adam ayarlamadır, vs...

Elbet Türkiye ve T.Kürdistanlı ilerici güçlerin üzerinde durmaları gereken konu, 1 tirilyonluk ihalenin hangi silah tekeli tarafından kazanılacağı da değil. Hangisi ka-

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK BİLDİRİSİ

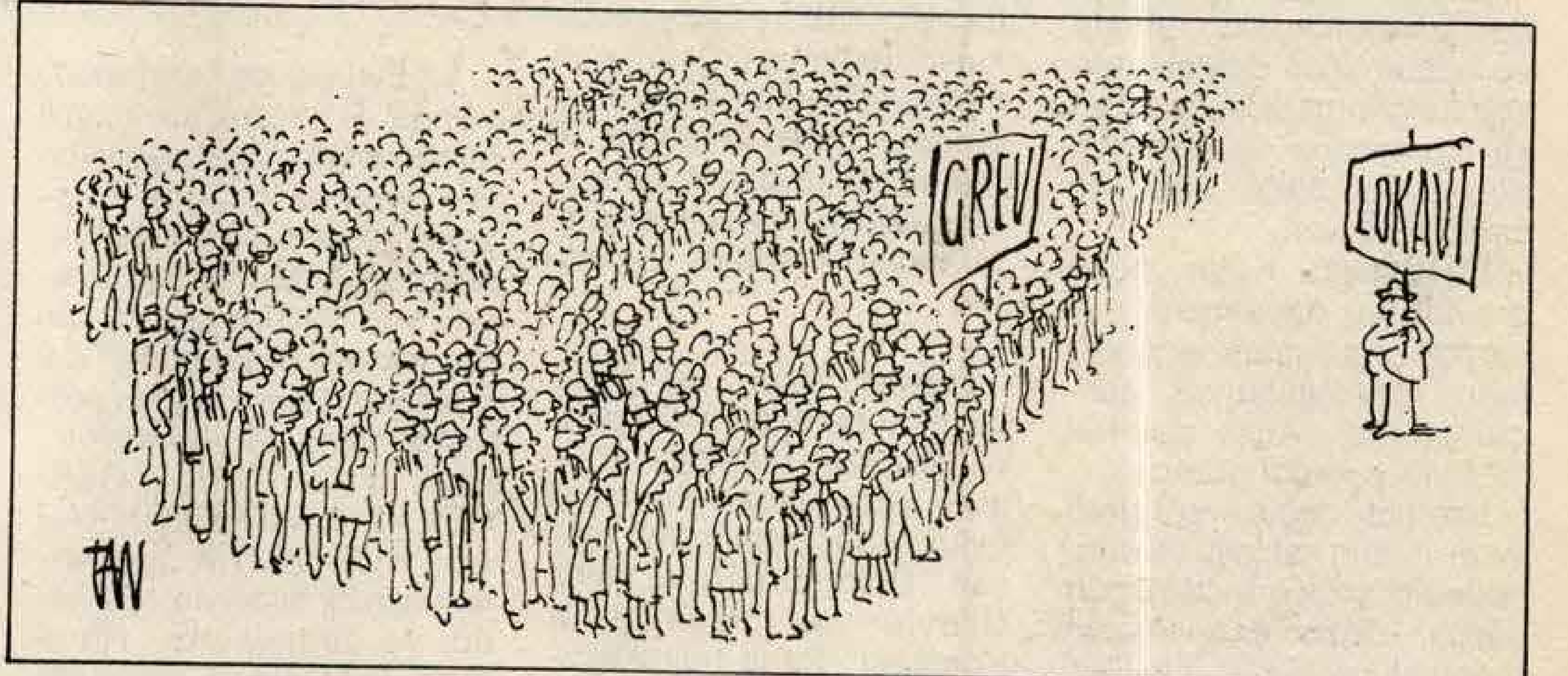
Türkiye Kürdistanı'na bölge valiliği

Yeni Umumi Müfettişliğe Hayır

12 Eylül rejimi daha önceden gündemine alıp gerçekleştiremediği "bölge valiliği" meselesini yeniden canlandırdı. Evren ve Özal'ın imzalarını taşıyan bir kararnameyle güya sıkıyönetimin kaldırıldığı 19 Temmuz 1987 tarihinden itibaren Türkiye Kürdistanı'nın Diyarbakır, Elazığ, Mardin, Tunceli, Siirt, Hakkari, Bingöl ve Van illerini kapsayan Olağanüstü Hal Bölge Valiliği adlı, olağanüstü yetkilerle donatılmış bir makam ihdas edildi ve başına da eski emniyetçi, halihazırda Diyarbakır valisi Hayri Kozakçıoğlu getirildi.

Bilindiği gibi tek parti döneminde de cumhuriyet hükümeti Takrir-i Sükûn'dan sonra 1927 yılında "Umumi Müfettişlik Teşkiline Dair" bir kanun yaparak, "Elaziz, Urfa, Bitlis,

Devamı 7. sayfada

Grevler militanlaşarak sürüyor

(Yazısı 3. Sayfamızda)

Vatandaşlık hakkı üzerine yeni oyunlar

12 Eylül 1980 sonrasında birçok yasada olduğu gibi, vatandaşlık yasasında da değişiklik yapıldı. Bu değişiklikle vatandaşlıktan çıkartılma işlemi kolaylaştırıldı ve **"devletin itibarını dışarıda küçük düşürmek"**, **"ülke aleyhinde faaliyette bulunmak"** gibi siyasi iktidarların keyfi yorumlarına açık temellere dayandırıldı.

Ardından kısa aralıklarla peşpeşe isim listeleri yayınlanmaya ve **"yurda dön"** çağrıları yapılmaya başlandı. Bu çağrıların ardından da vatandaşlıktan çıkartılanların listeleri yayınlanmaya başladı.

12 Eylül sonrasında ülke dışında yaşamak zorunda bırakılmış olan birçok ilerici ve demokrat; faşizmin ülkedeki uygulamalarına karşı sessiz kalmadığından ve mücadelesini ülke dışında da sürdürdüğünden; **"ülke aleyhine faaliyette bulunmak"** gerekçesiyle vatandaşlıktan çıkartıldı.

Çeşitli nedenlerle, gerek ülkeye dönemediklerinden veya gerekse de bedelli askerlik için gerekli parayı bulamadıklarından askerliklerini yapamayan birçok kişi de vatandaşlıktan çıkartıldı.

Ne var ki, vatandaşlıktan çıkartılan ve sayısı 5 bin civarında olan bu kişilerin varlığı, ülkedeki **'demokrasiye dönüş'** masalını uluslararası kamuoyuna yutturmak için ciddi bir engeldi. Bu kadar çok sayıda kişinin kısa sürede vatandaşlıktan çıkartılmasına haklı bir gerekçe bulmak olanaksızdı.

Önce kelime oyunlarına ve demagojiye başvuruldu: Vatandaşlıktan çıkartılan yoktur, vatandaşlığı kaybettirilen vardır, denildi. Ancak hiç kimse **"vatandaşlıktan çıkartılmakla"**, **"vatandaşlığın kaybettirilmesi"** arasındaki farkı anlayamadı.

Birleşmiş Milletler, vatandaşlık hakkını temel insan haklarından birisi olarak kabul ediyordu. **"Demokrasiye dönülmüştür"** denilirken bu kadar fazla sayıda insanın temel bir hakkının çiğnenmesini, bu koşullarda bir **"demokrasiyi"** kimse yutmazdı. Bu noktada işbitirici Başbakan Özal hemen yeni bir yol buldu: Dedi ki; **"Biz bu kişileri vatandışlık hakkından mahrum etmek istemiyoruz. Onları vatandaşlığa alırız. Ancak haklarında açılmış çeşitli davalar vardır. Gelsinler, bağımsız mahkemelerde yargılansınlar ve aklansınlar. Sorun kalmaz."**

Özal da bilmektedir ki, bir ülkede mahkemeler (hükümet doğrudan karışmasa bile) mevcut yasalar çerçevesinde karar verirler. Ceza yasasının anti-demokratik birçok maddesi yerinde dururken ülkeye dönenleri kaçınılmaz olarak ağır hapis cezaları beklemektedir. **"Gel, 12 Eylül sonrasında iyici ağırlaştırılmış yasalara göre yargılan, gerekirse yıllarca hapis yat. Sorun kalmaz!"** Özal'ın yeniymiş gibi söylediği şey budur.

Konuyla ilgili ikinci bir çarpıtma daha vardır: Bir kişinin şu veya bu nedenle hakkında dava açılmış olması veya ceza almış olması, vatandaşlıktan çıkartılması için gerekçe yapılabilir mi?

Burada birbiriyle ilişkisi olmayan iki şey arasında bağ kurulmakta ve mahkemede yargılanıyor olmak, yurt dışındakiler için vatandaşlıktan çıkartılma gerekçesi olarak gösterilmektedir.

Özal yönetimi açıkça sıkışmıştır. Bu sıkışma onu çeşitli manevralara itmektedir. Demagojik açıklamalar yapmak, vatandaşlıktan çıkartılanlar arasından çeşitli vaatlerle kendine taraftar bulup, onlar aracılığıyla ülkenin ne kadar **'demokratik'** olduğunu göstermek gibi birçok yola başvurmaktadır.

İlerici güçler, yönetimin bu manevralarına karşı birlikte hareket ederek ortaklaşa kampanyalar örgütlemeli ve ülkemizde ağır olarak çiğnenmiş bir temel insan hakkının yeniden kazanılması için güçlerini birleştirmelidirler.

H.ŞERİF (TSİP)

"Gözler Kimde?"

12 Eylül'den buyana Türkiye'de siyasi planda "çok şey" değişti görünüyor; değişmeye devam ediyor; "bakan gözler" için bu bir realite. Bir referandum, bir genel seçim, bir ara seçim, bir referandum daha ve yakında bir genel seçim daha...

"Çok şey değişiyor", bu açıkça görülüyor da, hiçbir şey değişmiyor veya bir şey var ki, hiç değişmiyor. Demokrasi, demokrasiye geçiş, hak-hukuk sorunları, , işkence, zulüm, açlık... Bunun bir sebebi olmalı. Siyasi düzeydeki "değişimler" neden gerçek yaşama hemen hiç yansımıyorlar ve toplumun yüz yüze bulunduğu gerçeği değiştiremiyorlar. Halbuki gerçekten bir değişme sözkonusu olsaydı "siyasi değişmeler toplumsal şartları doğrudan değiştirirler" gibi, hiç birimizin itiraz etmediği genel geçerli bir siyaset toplum ilişkisi de mevcuttur.

Sebepler bir değil birçoktur ama bunlardan birinin altını bir kere daha çizmemiz gerekiyor; çünkü bu sebep belirleyici oluyor. "Bakıp görüyoruz" ama "nereye bakıyoruz?"

Yıllardır, gazete, dergi, bülten, yani yazıda; bildiri, demeç, açıklama, yani sözde, her keresinde farklıymış gibi gözüken ama özü bir tek ve aynı olan başlık yaşamaya devam ediyor. Diyelim Özal, akla gelmedik manevralar yaparak bir erken seçim yasası çıkarıyor, "malı götürecek"! Gazetelerin başlığı hazır: "Gözler Çankaya'da..." Yani umut, Evren'in akıl ve sağduyu sınırlarını aşan bu yasayı imzalamayacağı yönünde. Elbette imzalıyor, çünkü Özal Evren'den başka biri değil ve Evren'den daha başka çıkarlara yaslanmıyor.

Gözler bakmak ve görmek zorunda ya, bakacak, yani umudu yöneltecek başka noktalar aranıyor. Yeni başlıklar hazır: "Gözler şurada ya da burada!" Bu da olmazsa "gözler sandığa çevrilecek", sandık Özal'ın "malı götürdüğünü" teyid ederse, başka yönlere çevrilecek. Ama bu temel yaklaşım değişmediği sürece gözler hep, değişmelerin hiç bir şeyi değiştirmeden kaldıkları sahanın dışına çıkamayacak.

Hani siyaseti yığınlar belirliyordu. Siyasetin yığınlarla bağının "sandık bağı" olarak kaldığı durumda bile "sandığın" her şeyi değil ama, bir şeyleri olsun değiştirmesi mümkün olabilirdi. Ama bu sandık nedensedeğiştiremiyor; çünkü sandığı Evren-Özal kuruyor, Evren-Özal kaldırıyor. Demokrasilerde "sandık" vardır ama her "sandık kurulan yer" demokrasi değildir. Ziya-Ül Hak da, Pinochet de, Hüsnü Müberek de "sandıklar kuruyorlar" ama hep kendilerini teyid eden sandıklar...

Elbette ki onların ve Evren'in kurdukları "demokrasi olmayan sandıklarda" da yapılacak şeyler vardır. Bu sandıklara toplumsal değişmelerin ürünü olan ya da toplumsal değişmelere yol açabilecek siyaseti sokmak ve "bazan" sonuç almak bile mümkündür. Şimdi Türkiye'de "sandığın demokrasi doğurması" için, demokrasi doğuracak olan siyasetin sandıktan önce ve sandığın dışında doğmuş olması gerekiyor. Yani siyasetin yığınlar arasında demokrasiye dönük olarak oluşmuş bulunması gerekiyor. Bu nedenden dolayı da gözlerin "Çanka..."dan önce yığınlara çevrilmiş olması gerekiyor.

Yığınlar nezdinde siyaset, sadece siyasetin değil, demokrasinin de yığınların çıkarıyla bağlandığı bir nokta etrafında oluşuyor. İşte Deri-İş grevleri, dişe diş süren sözleşme pazarlıkları, öğrenci hareketleri, cezaevlerindeki açlık grevleri, bunlar etrafında oluşabildiği kadar oluşan kamuoyu... Bu kadarı, gözler başka taraflara çevrildiği halde oluşuyor; ya "gözler yığınlara..." başlığı daha çok kullanılsaydı, futbol seyircisinin sokak taşkınlığını alkışlamak anlamında değil, siyasetin merkezine yığınların durumunu yerleştirmek anlamında bu "başlık" öne çıksaydı...

Cezaevlerindeki direnişe destek eylemleri

Türkiye'de çeşitli cezaevlerindeki yüzlerce tutuklunun ağır yaşam koşullarının düzeltilmesi için Ağustos ayından bu yana sürdürdükleri açlık grevleri, ülke içinde ve yurtdışında geniş destek ve dayanışma buluyor.

Avrupa kamuoyunu Türkiye ve T.Kürdistanı'nda olup bitenlerden haberdar etmek, hükümetleri, demokratik örgüt ve partileri Türkiye'de cezaevlerinde sürmekte olan açlık grevleriyle ve tutuklu ve hükümlü ailelerinin eylemleriyle dayanışma için harekete geçirmek amacıyla kurulan Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki tutuklu ve hükümlü ailelerini destekleme komitelerinin sürdürdüğü dayanışma eylemleri Avrupa kamuoyundan, sendikalardan, örgüt ve partilerden ve Avrupa'da yaşayan göçmen işçilerden geniş destek buluyor.

B.Avrupa'da, F.Almanya, İsveç, İsviçre, Yunanistan, Fransa, Hollanda ve İngiltere'nin birçok kentinde değişik politik görüşlerden örgütlerin biraraya gelerek oluşturdukları destekleme komiteleri eylemlerini yaygınlaştırarak devam ettiriyorlar.

Bugüne kadar, Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki tutuklu ve hükümlüleri destekleme komitelerince açlık grevleri ve dayanışma eylemlerinin gerçekleştirildiği ülke ve şehirler şunlar:

F.Almanya: Köln, açlık grevleri ve dayanışma eylemleri çeşitli parti ve grupların mensuplarınca gerçekleştirildi. Açlık grevleri 12 Eylül'e kadar sürecek.

Krefeld, değişik sol parti ve grupların katıldığı ve desteklediği açlık grevleri 8 gün sürdü. Düzenlenen basın toplantısına SPD, Yeşiller, Uluslararası Af Örgütü, DKP ve Alman demokratik örgütlerinden temsilciler katıldı. Ayrıca SPD, Yeşiller, Uluslararası Af Örgütü, DKP ve demokratik örgüt ve kişiler eylemi desteklediklerini açıkladılar.

Duisburg, İşçi Gerçeği, Kıvılcım, Devrimci İşçi ve Fidef tarafından gerçekleştirilen açlık grevlerine Didf de destekçi olarak katıldı. DKP, BWK, VSP, MLPD, Onfi tarafından desteklendi.

Bremerhaven, Türkiye'deki siyasi tutuklularla dayanışma grubu süresiz açlık grevine başladı.

Nürnberg, Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki cezaevlerindeki açlık grevleri ve ölüm oruçlarıyla dayanışma komitesince düzenlenen toplantıya Alman kamuoyundan ve partilerden milletvekilleri katıldı. TAYAD Genel Kurulu'na, İnsan Hakları Derneği'nin düzenlediği eyleme ve Sağmalcılar cezaevinin önündeki tutuklu ailelerinin eylemine de katılan Yeşillerin Milletvekili Christina Kukielka toplantıya katılanlara Türkiye izlenimlerini anlattı.

Stuttgard, Stuttgard İşçi Birliği ve Stuttgard Öğrenci Derneği'nin ortak girişimi ile yapılan açlık grevine aralarında DİSK Yönetim Kurulu ve Bank Sen Sendikası GYK üyesi Turan Ata'nın da bulunduğu çok sayıda kişi katıldı. VVN (Antifaşistler Birliği), DGB ve bağlı sendikalar, değişik görüşten partiler ve göçmen işçi kuruluşlarından gelen delegeler IG Metall sendikasının bahçesinde sürmekte olan eylemle dayanışmalarını belirttiler.

Fransa: Paris ve Metz kentlerinde değişik sol parti ve grupların katıldığı açlık grevi eyleminden sonra, 9 Eylül günü kadınlardan oluşan "Ölüm Orucu ve Açlık Grevleriyle Dayanışma Komitesi" Paris büyükelçiliğinin önünde cezaevlerindeki baskıları ve Didar Şensoy'un ölümünü protesto amacıyla bir gösteri yapacak ve büyükelçilik önüne siyah çelenk bırakacak.

İngiltere: Londra Halk Evi, Anadolu Kültür Derneği, Kürdistan İşçi Derneği, Türkiye Dayanışma Kampanyası, Türkiyeliler Kültür Merkezi ve Sol Birlik cezaevlerindeki koşullar ve Didar Şensoy'un ölümünü protesto için Londra büyükelçiliğinin önünde 7 Eylül günü açlık grevine başladılar.

Yunanistan: Politik mülteciler Atina'da Türkiye konsolosluğuna bir yürüyüş düzenlediler. Aralarında Sol Birlik'in de bulunduğu çeşitli sol parti ve grupların ortaklaşa düzenledikleri yürüyüşün sonunda askeri diktatörlüğü temsilen bir maket yakıldı ve konsolosluğa protesto mektubu bırakıldı.

Hollanda: Amsterdam'da 4 Eylül günü çok sayıda kadın 4 karanfilli beyaz eşarplarıyla Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki tutuklular ve aileleriyle dayanışma eylemi yaptılar. Kadınlar eylem boyunca boyunlarında "Çocuklarımızın Katledilmesine Hayır", "İşkenceye Son, Genel Af" yazılı pankartlar taşıdılar.

İsviçre: Bern ve Basel kantonlarından sonra Cenevre'de de Türk-Kürt işçi ve politik göçmenlerden oluşan 40 kişilik bir grubun 3 gün süren açlık grevi, İsviçreli ilerici kuruluş ve kişilerce büyük destek gördü. İsviçre Sendikalar Birliği (USCG), SİT Sendikası, Cenevre İltica Haklarını Koruma Derneği, İsviçre İnsan Hakları Cenevre Seksiyonu, İsviçre'de Göçmenlerle İlişki Merkezi Cenevre Seksiyonu, İsviçre Emek Partisi, Sosyalist Parti Cenevre Seksiyonu açlık grevini ve eylemleri desteklediklerini açıkladılar.

Açlık grevlerini ziyaret eden çeşitli kuruluşlardan konuşmacılar Türkiye ile ilgili görüşlerini belirtirken, USCG Cenevre Seksiyonu başkanı Erich Decarro da "Biz Türk devletinin antidemokratik tüm uygulamalarına karşı çıktık ve bundan sonra da çıkacağız. Faşist diktatörlük başta siyasi mahkumlar olmak üzere tüm emekçi kesim üzerinde baskı ve terör uygulamasını sürdürürken, emperyaliz-

Devamı 7. sayfada

12 Eylül'ü protesto eylemleri

12 Eylül askeri darbesi 7. yılında B.Avrupa'da çeşitli eylemlerle protesto ediliyor. B.Avrupa'da bir çok ülkedeki protesto eyleminin yanısıra , F.Almanya'da Türkiye ve T.Kürdistanı'ndan demokratik örgütler de Türk konsoloslukları önünde protesto mitingleri yapacaklar. Birlik Yolu, DİBAF, GERÇEK ADK, KKDK, KOMKAR ve KURDKOM yayınladıkları bir bildiriyle, tüm ilerici ve demokratları Hamburg, Düsseldorf ve Nürnberg konsoloslukları önünde 12 Eylül günü yapılacak protesto mitinglerine çağırdılar:

"Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda dün olduğu gibi bugün de emekçi halk kitleleri demokratik hak ve özgürlüklerden yoksundur. Onların demokratik, sendikal ve politik örgütleri yasaklıdır. Şimdi zindanlarda on binlerce politik tutuklu var; insanlık dışı yaşam koşulları ve işkence devam ediyor. Göstermelik mahkemeler ağır hapis, idam cezaları yağdırıyor.

Faşist rejimin has adamları yolsuzluk ve rüşvetle ceplerini doldurmaya devam ediyorlar. Tekeller kârlarına kâr katarken, ücret ve maaşlar fiyat artışlarının çok altında tutuldu. Bunun sonucu emekçi halkımız işsizliğe, açlığa ve yoksulluğa mahkum edildi, ahlâki bir çöküntü içine itildi.

Kürt ulusuna yönelik ırkçı, şoven ve asimilasyon politikası daha da barbarca bir şekilde sürdürülüyor. Milyonlarca kişiyi kapsayan sürgün planı uygulamaya kondu. Ordu birlikleri iki kez daha Irak Kürdistanı'na sürüldü. Kürt ulusunun varlığını ortadan kaldırmaya yönelik bir savaş sürdürülüyor.

Türkiye ve T.Kürdistanı, ABD ve NATO'nun bölgedeki ilerici ilerici güçlere ve komşu ülkelere yönelik bir saldırı üssü haline getirildi. T.Kürdistanı'nda yapılan NATO tatbikatı, Kerkük ve Musul'u işgal planları bunu açıkça göstermektedir.

Evren-Özal rejimi ve Batılı dostları iç ve dış kamuoyunun baskısı sonucu rejimin özünü değiştirmeyen kimi göstermelik adımları "demokrasiye geçildi" diye propaganda etmeye, bu zorba rejimi meşrulaştırmaya yönelik çabalarına devam ediyorlar. Ne var ki, insanlık dışı uygulamaları, anayasası ve kurumlarıyla birlikte işbaşında olan faşizmi gizleyebilmek olanaklı değil. Avrupa parlamentosunun Türkiye'ye ilişkin, insan haklarına, demokratik hak ve özgürlüklere saygı

Devamı 7. sayfada

Tutuklu ve hükümlülerle dayanışma bir insanlık görevidir

Hapishanelerdeki direniş yükseliyor!

Cezaevleri Hitler, Franko ve Saygon yöneticileri için ne idiyseler, Evren cuntası için de odur. Cunta bakımından cezaevleri dün, elegeçirilen toplumun en direngen ve bilinçli unsurlarını imha merkezleriydi, bugün de öyledir. Bu yüzden de onlar, daha ilk günden akla gelebilecek her türden yönteme başvurarak sonuca gitmeye çalışıyorlar. Hedef tutukluları manen çökerterek teslim olmaya zorlamak, bunun başarılamaması halinde ise onları fiziki olarak yok etmekti. Generaller, "başarılarını" en başta cezaevlerinde kanıtlama sevdasına düşmüşlerdi.

Hatta ilk dönemin sessizliğine bakarak bu "başarı"yla ilgili çeşitli haber ve görüntüleri dışarıya yansıttılar da. Güya cunta, kendisinden önceki siyasi iktidarların yapamadığını yapmayı başarmış, "sağ ve sol tutukluları bir arada huzur içerisinde yaşamaya" alıştırmıştı.

Ne var ki çok geçmeden hapishanelerdeki durumun bir fırtına öncesi sessizlikten başka bir şey olmadığı ortaya çıktı ve generallerin sevinçleri kursaklarından kaldı. Zuzüm bir kez daha insanları susturmaya yetmemişti. Cuntanın umduğunun tersine insanlar, boyun eğmediler ve protesto eylemleri birbirini izlemeye başladı. Böylece sessizlik duvarları yıkıldı, zindanlarda olup bitenler kamuoyunun gözleri önüne serildi.

Bir çok tutuklunun yaşamı pahasına gerçekleştirilen 1983 direnişleri, kısmen de olsa faşist rejime geri adımlar attırdı. Anhcak cezaevi koşullarında yine de kaydadeğer bir düzelme olmadı. Belli bir süre sonra baskılar yoğunlaşarak yeniden zirveye tırmandı.

Son aylarda başlayan yeni ve güçlü direniş dalgası ise, bu satırların yazıldığı sıralarda hâlâ devam ediyordu. Sağmalcılar, Malatya, Metris, Gaziantep, Diyarbakır, Erzincan, Çanakkale, Mamak, Giresun ve öteki cezaevlerinde değişik biçimde sürdürülen eylemlerle tutuklular, zindanlardaki insanlıkdışı koşulların değiştirilmesini talep ediyorlar.

Politik tutukluların istemlerini özetle şöyle sıralamak mümkün:

İşkence ve dayağın sona erdirilmesi, koğuş koşullarının düzeltilmesi, kitap ve öteki yayınların girişine konan yasakların kaldırılması, doğru dürüst görüşme olanağının sağlanması, tek tip elbise uygulanmasına son verilmesi, radyo ve teybin serbest bırakılması, görüş ve haberleşme üzerindeki polis denetiminin giderilmesi, dışarıdan yiyecek alımının olanaklı kılınması, kantinlerdeki keyfi fiyat yükseltmelerinin önüne geçilmesi, hücre uygulanmasına son verilmesi, yarıaçık, açık ve izin haklarının siyasi mahkumlara da tanınması vs.

Görüldüğü gibi talepler, temel insani haklarla ilgilidir. Esasında demokratik koşulların bulunduğu bir ülkede bunların sözü bile edilmez. Ama sözkonusu olan Evren-Özal diktatörlüğünün hükmü sürdüğü Türkiye ve T.Kürdistanı olduğuna göre, insanların her türden hak ve özgürlüğünün yokedilmesine de şaşmamalı. Asıl, tersi olsaydı şaşmamız gerekirdi.

Buna karşılık Özal iktidarı, bilinen tutumunu sürdürdü. Adalet Bakanı Sungurlu, kendisini ziyaret edip yakınlarının durumunu anlatan ve insanlık dışı koşulların düzeltilmesini isteyen bir anneye "Ölebilirler ne yapalım, ben öldürmüyorum ki... Sen anne olarak ağlarken o seni kullanıyor..." diyerek, hükümetinin kafa yapısını bir kez daha ortaya koydu.

Ne var ki Evren-Özal diktatörlüğü, bu kez papucun öyle ucuz olmadığını da kısa sürede görmüş oldu. En başta tutuklu aileleri, zindanlardaki yakınlarına aktif biçimde sahip çıktılar, direnişlerini desteklediler, onlarınkine paralel eylemler gerçekleştirdiler. "Devlet Baba" yöneticileri, tutuklu ailelerinden pek de alışık olmadıkları "Hürriyet istiyoruz, hürriyet", "yeter artık, yeter çocuklarımıza yapılanlar" türünden protesto seslerini bol duydular.

Bayrampaşa cezaevi önünde tutukluları desteklemek amacıyla gösteri yapan 19 tutuklu yakınının 14'ü tutuklandı. Fakat "demokrasiye geçiş süreci"nin ne türlü bir şey olduğunu ortaya koyan bu olay da tutuklu yakınlarını durdurmaya yetmedi. Tersine onlar, DGM önünde toplanarak hazırladıkları bir bildiriyi basın mensuplarına dağıttılar. Yine aynı grup, tutuklu arkadaşları cezaevine götürülürken, "yasal haklarımızı almak suç mu? Çocuklarımız içeride ölüyor. Biz bş mu duralım? Bu sefer 500 kişi oturacağız. Gelsinler de bizi tutuklasınlar. Bir de demokrasi varmış... Nerede demokrasi?" diyerek mücadeleyi sürdürmedeki kararlılıklarını dile getiriyorlardı.

Diğer taraftan tutuklulara sağlanan dayanışma sır yakınlarının çalışmalarıyla sınırlı kalmadı. siyasi partilerden, sendikalardan, demokratik örgütlerden, yazar ve sanatçılar dahil geniş toplum kesimleri cezaevlerinin çekilmez koşulları üzerinde durdular, işkencelere karşı çıktılar. Buna bağlı olarak genel af istemi de yeniden güncellik kazandı.

Ardından aralarında Yaşar Kemal'in de bulunduğu yazar ve sanatkarlardan oluşan bir grup Bayrampaşa Cezaevi'ni ziyaret edip politik tutuklularla dayanışma içinde olduklarını belirttiler. Yaşar Kemal, "esirlerin bile hakları vardır. maphusluk esirlik değildir. Açlık grevini destekliyoruz..." diyerek yazar ve sanatkarların ortak düşüncelerini dile getirdi.

Bu arada dayanışma çalışmaları yurt dışında da sürdürüldü. Çeşitli Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkiye ve Kürdistanlı ilerici örgütler, sanatkarlar ve aydınlar ile pekçok yabancı kuruluş, bu çalışmanın içerisinde yer aldılar.

Devamı 7. sayfada

SELİM YALÇIN (TKP)

Devrimci Solun Birliği İçin

Devrimci solun çok parçalılığı yadsınamıyacak, küçümsenmiyecek bir olgudur. Bu somut durumun enine boyuna bir tahlili, değerlendirilmesi yapılmadan, çıkış yolları araştırılmadan soyut olarak birlik üzerinde konuşmak sonuç vermiyor. 60'lı yıllarda başlayan hızlı bölünme hastalığı, geçen 30 yılda arttı giderilmesi, sağaltılması güç bir hastalık olarak Türkiye devrimci solunun başındadır.

Devrimci solun çok parçalılığının nesnel ve öznel nedenleri var. Aradan geçen zaman içinde farklı sol kümelenmeler giderek birbirinden yaşam, yaklaşım tarzı, bakış ve üslüp açılarından da çok farklılaştılar. Öyle kümelenmeler var ki, yanyana geldiklerinde konuşmak için ortak kelime, ortak kavram bulmakta güçlük çekiyorlar. Başlangıçta dar olan açı giderek genişledi.

Peki durum böyleyse, artık hiç umut yok mu? Biz bu somut durumu, bu gözle görülür dezavantajı, avantaja dönüştüremez miyiz? Hiç üzerine basarak birlik eğilimini güçlendirebileceğimiz temellere, dayanaklara sahip değil miyiz?

Birlik için gerçekçi bir umut yaratmanın bizce ilk koşulu durumu açıklıkla görebilmektir. Zorlama iyimser yorumlar, yanlızca oyalanmaya ve zaman yitirmeye yol açacaktır. İkinci olarak bizi gerçekçi bir yolda ilerletebilecek olan, daha başlangıçta yer alan ortak inancımıza ve bu inancımızın ideolojik temeline, Marksizm Leninizme sırtımızı dayamaktır. Biz geçmişte bu temelde heyecanlı ve inançlı bir tartışma yürüten insanlardık. Şimdi bu ideolojik temelimizi, bu kez tartışmalarımızı kimin kitaba daha uygun konuştuğunu araştırarak, kimin daha dipnotlu konuştuğuna bakarak değil, kimin marksist diyalektiğe doğruca başvurduğuna daha çok önem vererek sürdürmeliyiz.

Bu kısaca, şamatizmden ve sekterlikten kurtulmak için elden geleni yapma gerçeği yalnızca ben biliyorum boş inadından kurtulmak demektir.

Geçmişte uluslararası komünist haraket içindeki bölünmeler bizim şamatik yaklaşımlarımızın da potasından geçerek bölünmelerin hızlanmasına önemli bir etken oldu. Şimdi ise daha farklı bir zamanda yaşıyoruz. Uluslararası komünist hareket şimdi sorunlara daha değişik, olumlu yaklaşımlar üretme çabasındadır. Bu nedenle biz şimdi şamatizm ve sekterlikten kendimizi süratle arındırarak olumlu gelişmelerden yararlanma yolunu tutabiliriz.

Bizim kanımız özellikle Sovyetler Birliği'nde ilerleyen yenilenme sürecinin bizim birlik çabalarımıza büyük katkıda bulunabileceği yönündedir. Açıklık ve yenilenme, demokrasinin geliştirilmesi, Türkiye devrimci solu için esinlendiricidir. Bu örnekten alınacak çok büyük dersler olduğunu düşünüyoruz.

Şimdi görece elverişli koşullarda birlik için daha fazla olanak var. Olanak, hareketimizin farklı kolları arasında ciddi bir tartışmayla genişletilebilir. Hem birbirimizle, hem de farklı kolun kendi içinde ciddi bir tartışma. Bu tartışmaları sürdürebilmek için şekillere, şamalara, bizi çıkmaz sokaklara sürükleyecek sonu gelmez biçim tartışmalarına ihtiyacımız yok. Hayatın zenginliği içinde ve her olanağı kullanarak yol almalıyız.

Verimli bir tartışma ortamı içinde ortak adımlarımızın sayısı arttıkça biz ortak bir politik kültürü, tartışma için gerekli ortak heyecanı, ortak moral değerleri yeniden canlandırdıkça, ortak bir dil geliştirmek için iyi niyetli çaba harcadıkça birlik eğilimi güçlenecek ve somutlaşacaktır.

Grevler militanlaşarak sürüyor

Türkiye işçi sınıfı mevcut yönetime karşı eylemini militanlaştırarak sürdürüyor. 12 Eylül 1980'den sonra birçok hakları gaspedilen, ekonomik hak arama mücadesi bile çeşitli yasalarla ağır kısıtlamalar altına sokulan işçi sınıfı; gaspedilen haklarını geri almak, azgın enflasyon karşısında ekonomik bunalımın faturasının kendisine çıkartılmasına karşı durmak için grevlere gidiyor.

Grevler işçi sınıfının geçmişte nisbeten hareketsiz kesimlerini bile içine alıyor. Demiryolları işçileri bunun bir örneğidir. Özal yönetimi bu durum karşısında önce tehditlere başvuruyor. Lokavt uygulayabileceğini veya Seydişehir'de olduğu gibi tesisleri kapatabileceğini açıklıyor. Bu tehditler tutmayınca da toplu sözleşmeleri sendikalar üzerinde çeşitli baskılar kullanarak, onları adil olmayan anlaşmalara zorlayarak yapıyor. Oldu bittiye getirilen demiryolu işçilerinin ve Seydişehir işçilenin toplu sözleşmeleri bunun son örnekleridir. Demiryollarında imzalanan toplu sözleşmeye karşı çıkan işyeri temsilcileri yerlerinden alınmakta ve sürgüne gönderilmektedir.

Bir diğer önemli gelişme ise, grevdeki işçilere diğer işyerlerinden sağlanan destektir. Örneğin Eskişehir'de Kılıçoğlu Tuğla Fabrikası'ndaki grev beş ay sürdü. İşçiler bu süre içinde; Eskişehir demiryolu işçilerinden, ETİ'den, Hava İkmal'den, Bozuyük'ten, İstanbul Şişe Cam'daki işçilerden destek gördüklerini açıklıyorlar.560 işçinin çalıştığı bu işyerindeki grev, aynı zamanda 12 Eylül sonrasındaki en uzun grevlerden biriydi.

Aynı şekilde, İstanbul Kazlıçeşme'deki 33 işyerinde greve giden ve patronun lokavtıyla karşılaşan işçiler de, diğer fabrikalardaki işçilerden yakın destek gördüler.

Diğer yadan 20 Ağustos'da İstanbul Migros'ta çalışan 1000'e yakın işçi de greve başladı. Tezkoop-İş Yönetim Kurulu üyesi Veysel Cingöz şu açıklamayı yapıyor:

"12 Eylül'de sözleşmemizden doğan hakkımızı kullandığımız için hapishanelere atıldık. Ama yılmadık, yılmayacağız. Haklı davamızı kazanacağız."

Özal yönetiminin tehditlerine kulak asmadan mücadele etmek ve mücadele içinde dayanışmak... İşçi sınıfı hakla davasını kazanacaktır.

Terör demagojisi ve olağanüstü hal bölge valiliği

Evren-Özal diktatörlüğü tarafından oluşturulan "**Olağanüstü Hal Bölge Valiliği**" ile ilgili tartışmalar, değerlendirmeler sürüyor.

Bilindiği gibi faşist rejim, "**Olağanüstü Hal Bölge Valiliği**"ne gerekçe olarak yine terörü gösterdi. Gerçekten de Türkiye Kürdistanı'nın geriye kalan dört ilinden sıkıyönetimin kaldırılacağı 19 Temmuz tarihi öncesinde olaylar birden tırmanış gösterdi. Köylere peşpeşe baskınlar düzenlendi.

Öncelikle şu noktayı belirtmekte zorunluluk var. "**Olağanüstü Hal Bölge Valiliği**"nin oluşturulmasında gösterilen gerekçeler, tümüyle göstermeliktir. Aslında bu olaylar olmasa bile Evren-Özal çetesi yine bir yolunu bulur, onu oluştururdu. Belki ismi "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" olmazdı da başka birşey olurdu, hepsi o kadar. Çünkü diktatörlüğün asıl amacı, Kürt halkı üzerindeki baskı ve zulmü devam ettirmektir. Yoksa Kürdistan'da terör eylemleri ortaya çıkmış, insanlar katledilmiş bu, onların ilgilenebileceği bir sorun değil. Kaldı ki onlar bu tür eylemlerden son derece memnunlar. Hem Kürt halkının varlığını ortadan kaldırmak amacıyla vahşetin her türlüsüne başvuran, geçmişte, bugün öldürülen kadın ve çocukların yüzlerce, hatta binlerce mislini katleden aynı devlet, aynı politikanın izleyicileri değil mi?

Geçmişte Türkiye Kürdistanı'nda meydana gelen isyanlardan bahsetmemeye özen gösteren, onyıllarca Kürt halkının adını ağza almayanların bu olaylarla ilgili olarak kopardıkları fırtınaya dikkat etmek gerekir. Çok açıktır ki Türk devlet yönetimi bu olayları kullanarak Kürt halkının haklı davasını karalamaya, içerde ve dışarda Kürt yurtsever hareketini küçük düşürmeye, onu dostlarından tecrit etmeye çalışıyor. Devlet, böylece kendi terörünü "**terörü karşı mücadele**" maskesiyle gizlemek istiyor.

Öte yandan meydana gelen olaylarda devletin doğrudan parmağı yok mudur? Örneğin, Mardin'in Peçenek Köyü ve Yuvalı Mezrası'nda meydana gelen katliamdan sonra Turgut Özal'ın, "**öyle anlaşılıyor ki, katliamın yapıldığı köyler eşkıya ile iyi geçiniyormuş. Çünkü silah almışlar. Korucu olmak istememişler. Kaçınmışlar**" yollu demeci, yine o yöreden sorumlu jandarma komutanının ise "**tüm çabamıza rağmen silah alıp korucu olmak istemediler,**" demesi boşuna söylenmiş sözler mi? Burada akla hemen şu soru geliyor: Mademki PKK "**korucu**" olanları "**cezalandırıyor**", peki bu köylerin halkı silah alıp "**korucu**" olmayı kabul etmediğine ve "**eşkıya ile iyi geçindiğine**" göre "**katliamı**" kimler gerçekleştirdi? Sakın, devlet güçleri de tersini yapmayı, yani "**korucu**" olmayı kabul etmeyenleri cezalandırma yoluna gitmiş olmasın? Ve en güçlü olasılık da budur.

Nitemik güvenlik güçlerinin son birkaç yıldır "**Kürt devrimcileri**" kılığında köylere gidip halka baskı yapmaları da devlet terörünün bir başka kanıtıdır.

Unutmamak gerekir Türk devlet yöneticileri bu tür komplocu yöntemlere başvurmada son derece deneylidirler. MİT, CIA ve Kontrgerilla'nın böylesi eylemleri yeni değil. 1980 darbesinden önce yaratılan büyük terör eylemleri, kitlesel katliamlar gözönündedir. Faşist cuntanın işbaşına gelmesine uygun ortam yaratabilmek amacıyla Maraş, 1 Mayıs 1977, Çorum ve daha nice CIA patentli eylemleri gerçekleştiren devlet güçleri, bugün Kürdistan'da da işbaşındadırlar. Onlar, Kürdistan'da baskı ve zulmü devam ettirmek, buna uygun koşular yaratabilmek amacıyla hertürden yönteme başvurmaktan çekinmiyorlar.

"Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" Eliyle Neler Yapılmak İsteniyor?

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği oluşturmakla Evren-Özal çetesi, kaldıracağını söylediği sıkıyönetimi hem daha yaygınlaştırmış, hem de yetkilerini arttırmış oldu. Doğal olarak bu Kürt halkının varlığını yok etme, onu sindirme çabalarının da yoğunlaştırılmasıdır.

Açıkcası devlet, Kürt halkına yönelik baskı ve zulmü il yöneticileri veya ayrı ayrı sıkıyönetim komutanlıkları eliyle uygulamayı yeterli görmüyor. Ayrıca değişik isimler altında örgütlenmiş "**güvenlik**" güçlerinin, istihbaratının ve ordunun çalışmaları arasındaki kopukluklar da bir dezavantaj olarak değerlendiriyor. Bölge Valiliği oluşturmakla bütün bu güçlerin çalışmaları, gerektiğinde harekete geçirilmeleri tek elde toplanmış oluyor. Devlet, Kürdistan'ın önemli bir kesiminde ve giderek tümünde Kürt halkına düşmanlık temelinde sürdüreceği politik, askeri, kültürel ve ekonomik çalışmayı bu adımla daha bir merkezileştiriyor. Cumhuriyetin ilanından bu yana Kürt halkı, herzaman ayrıcalıklı mua meleye tabi tutuldu. Türkiye'de genel olarak varolan baskılara ek o bir de ırkçı, asimilasyoncu uygulamalarla yüzyüze geldi. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği uygulamasıyla bu iş biraz daha ileriye götürülüyor. Kürdistan tümüyle apayrı bir yönetim biçimiyle yönetiliyor.

Diğer taraftan Kürt halkı genel valilik uygulamasıyla ilk kez karşılaşmıyor. Gerçekte oluşturulan, Takrir-i Sükun Dönemi'nin ardından faliyete geçirilen "**Genel Müfettişlik**" kurumudur. Ve **Genel Müfettişlik Kürdistan'da neler yapmıştıysa**, şimdiki Bölge valililiği de onu yapacak. Sadece daha modern ve güçlü araçlarla, daha geniş olanaklarla.

Bölge Valiğili emrindeki ordu, jandarma, emniyet ve istihbarat güçlerini istediği doğrultuda kullanabiliyor. O, köy ve mahalle baskınları düzenleyerek tek tek veya kitlesel tutuklamalara girişebilir, köy ve mezraları boşaltabilir, dağınık yerleşim birimlerini birleştirebilir (toplama kampları kurma), insanları bölge dışına sürgüne gönderebilir, yayın ve haberleşmeye yönelik her türden engelleme ve yasaklamaya girişebilir. Toplanma ve gösteri hürriyetlerinin gasbı, işkence, "**güvenlik güçleriyle giriştiği silahlı çatışma sonucu öldürüldü**" formülasyonuyla ifade edilen insan öldürme hakkı, zaten Türk sivil ve askeri yetkililerinin doğal görevleri arasındadır. Ama Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin yetkileri bu kadarla da sınırlı sanılmamalı. Onun yazılı olmayan daha başka türden görevleri var ki yazılı olanlardan hiç de geri kalır yanları yok. Bunlar; Kürdistan'da karışıklık çıkarıp Kürt halkın düşman kamplara bölmek, onu biribirine kırdırtmak, burjuva yalanlarının kitleler arasında tutulmasını sağlamak için çaba harcamak vb. şeylerdir. Genel valilik, 1927 yılında faaliyete geçen Genel Müfettişlik'in yaptığı gibi aşiretleri veya toprak ağalarını birbirleriyle vuruşturur, mezhep sürtüşmeleri yaygınlaştırırken, bu iş için gerektiğinde para harcar, adam ayarlar "**faili meçhul**" cinayetler işletir, gerektiğinde başka türden düzenbazlıklar sergiler. Onun için komplocuların, sahtekarlığın sınırı yoktur. Yeter ki amaca hizmet etsin.

Kaldı ki "**Olağanüstü Hal Bölge Valiliği**" bu işe yeni başlamış olmayacak. Evren-Özal cuntası, son yıllarda zaten Cumhuriyet döneminin bu geleneksel politikasına hız kazandırmıştı. Bundan birkaç yıl önce "**köy korucu**"luğu adı altında milis örgütlenmesine gidilirken, **devletin asıl amacı** "**Kürdü Kürde kırdırtmak**"tı. Silahlar daha ilk günden buna uygun şekilde dağıtıldı. O tarihten bu yana Kürdistan'da aşiret çatışmalarının giderek yaygınlaştığını ve tehlikeli boyutlara vardığını, burjuva politik çevreler ile basın organları da dile getirdiler. Son zamanlarda bu çatışmalara ilişkin olarak gazetelere yansıyan haberler, faşist rejimin bu konuda da küçümsenmeyecek "**başarılar**" elde ettiğini ortaya koyuyor. Örneğin, Hakkari bölgesinin iki güçlü aşireti olan Jirki ve Goyan'lar arasında patlak veren çatışmalar, Türk devletinin doğrudan bir planı, bir oyunu sonucudur. Devlet, gizli ve açık yöntemlerle, bu çatışmaları kızıştırdıktan sonra "**önlem**" olarak da yine aşiretleri yaylalardan çıkarma, onları önemli bir geçim aracından yoksun bırakma yolunu seçiyor. Yine Van yöresinden gelen haberler, aşiret çatışmalarının eskiye oranla birhayli artış gösterdiğini ortaya koyuyor. Daha önce Mardin yöresinde de devletin izlediği politika sonucu aşiretler arası huzursuzluğun arttığı kamuoyunda tartışmalara neden olmuştu.

Çılgınlık Düzeyine Vardırılan Şoveniz Kampanyası

Kürt halkı, bugün kendi ülkesine tipik Nazi barbarlığı ile yüzyüze yaşarken şovenizm dalgası giderek yaygınlaşıyor. Bu kampanyaya katılanların durumu bir zamanlar meydanlarda toplanan ve Führer'i alkışlamak için kendinden geçen kalabalıklarınkini andırıyor. Kürdistan'da neredeyse her ağaca, her taşa bir asker veya "**güvenlik görevlisi**" düşecek, ama onlar bununla da yetinmiyor, daha fazlasını istiyorlar. Sırf Kürt halkına karşı savaşın diye kurulmakta olan 25 bin kişilik kolorduyu alkışlama yarışı var aralarında.

Ne var ki tüm bu olumsuz koşullara rağmen yine de karamsar olmak için neden yok. Bir yanda Kürt halkına düşmanlık duyguları körüklenirken, bir taraftan da soruna demokratik bir çerçevede yaklaşanların sayısı artıyor. Hergün daha çok sayıda insan halklarımızın ortak mücadelesinin önemini görüyor, kavrıyor. Faşizmin getirdiği onca baskılara, yasaklara rağmen sosyalistler, barışsever güçler, demokrat çevreler Kürt halkına yönelik resmi politikaya karşı çıkıyor, onun dışında çözüm önerileri getiriyorlar. Irkçı-şoven politikanın Türk halkına birşey kazandırmadığı, tersine çok şey kaybettirdiği giderek daha geniş toplumsal kesimlerce anlaşılır hale geliyor. Kürt halkı bakımından olsun, Türk halkı bakımından olsun bugünkü olumsuz durumu sona erdirmek ise tüm ilerici, ve demokratik güçlerin çabalarını birleştirmelerine, mücadeleyi örgütleme ve yığınsallaştırma yeteneklerine bağlıdır. Halklarımızın düşmanları ortaktır, ona karşı ortak mücadele yürütmek zorundayız.

CİHAN ERDEM (PPKK)

Kazanmak İçin Daha Çok Kitlesel Eylem, Daha Güçlü Bir Mücadele

Yıllardır Kürt halkını baskı altında tutan, onun tüm ulusal değerlerini gasp eden, yer altı ve yer üstü tüm zenginlik kaynaklarını talan eden, Kürt halkının ulusal demokratik hakları uğruna verdiği mücadeleyi her defasında kanla bastıran, Kürt halkının en tabiî insanî haklarının zerresini bile tanımaya yanaşmayan Türk egemen güçleri, 12 Eylül faşist rejimi altında baskı ve saldırılarını kat kat arttırarak sürdürmeye devam ediyor.

Kürdistan'ın önce 8, sonra dört ilini daha kapsamına alan "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" adı altında uygulamaya sokulan Genel Valilik, faşist rejimin Kürt halkına ve ulusal demokratik güçlerine karşı yeni saldırı planlarının önemli bir halkasını teşkil ediyor.

TC tarihi boyunca, egemen Türk burjuvazisi, Kürt ulusal sorununu süngü gücüyle çözmeyi denedi. Ancak süngü gücü, sorunu çözmeye yetmedi. Kürt ulusal sorununu toplu bir jenosidle çözmeyi politikasının ana eksenine oturtan 12 Eylül rejimi, özel bir kolordu, özel eğitilmiş dört bine yakın polis timi, bölgedeki tüm jandarma ve polis teşkilatı, 30 bini aşkın silahlı milis çete, geniş bir istihbarat örgütü ile donattığı ve sınırsız yetkiler tanıdığı "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" uygulamasına geçmekle, yeni kıyım ve katliamlara girişme yönünde bir adım daha atmış oluyor. 1930'larda Kürt halkının meşru ulusal direnme hareketini kanla boğmak amacıyla Kemalist yönetimin, Kürdistan'da "Umumi Müfettişlik" uygulaması ve "Takrir Sukun" kanunları, binlerce Kürt yurtseverinin kanının akıtılmasında, binlercesinin sürülmesinde kullanıldığı gerçeği, günümüzde henüz belleklerde tazeliğini korurken, 12 Eylül faşist rejimi de Bölge Valiliği Uygulaması ile, bir yandan Kürdistan'daki uygulamaların daha açık biçimlenişini sergilerken, öte yandan 1930'lardaki kıyımları çok daha geride bırakan sinsi planlarını geliştirerek adım adım uygulamaya sokuyor.

Bir taraftan Apocu hareketin sorumsuzca provakatif eylemleri bahane gösterilerek "terörizme karşı önlem" adı altında, pompalanan şovenizm eşliğinde TRT, basın aracılığıyla ve çok daha değişik yollarla kamuoyu yaratılarak karanlık proje aşamalı olarak gerçekleştirilirken, öte taraftan Kürt halkının haklı mücadelesi, yine Apocular şahsında tedhişçilikle, çapulculukla özdeşleştirilmeye, ülke ve dünya kamuoyu önünde karalanmaya ve gözden düşürülmeye çalışılmaktadır.

Ancak, baskı, şiddet ve soykırımcı politikalar, entrikalar, karanlık projeler, Kürt ulusal sorununu bugüne dek çözmeye yetmedi. Bundan sonra da yetmeyeceği açıktır. Kürt halkının ulusal varlığı resmen kabul edilmeden ve kendi geleceğini özgürce belirleme hakkı tanınmadan, bu sorun çözülemez. Sorunun en demokratik ve adil çözüm yolu da budur.

Ne var ki, gelmiş geçmiş şovenist, gerici tüm iktidarlar gibi, günümüzdeki faşist rejim de sorunu baskı, şiddet ve katliamlarla çözme yöntemine dört elle sarılarak bunu en katı biçimde sürdürüyor.

Buna karşılık Kürt halkının kendi varlığını sürdürmek, kendi geleceğini özgürce belirleme hakkını elde etmek, ulusal ve toplumsal kurtuluşunu gerçekleştirmek, bağımsız, özgür ve mutlu bir gelecek sağlamak kadar, meşru bir mücadele olabilir mi? Bu haklılık kadar bunları gerçekleştirmek için, Kürt halkının zor da dahil, her türlü mücadele yöntemini kullanması da meşrudur.

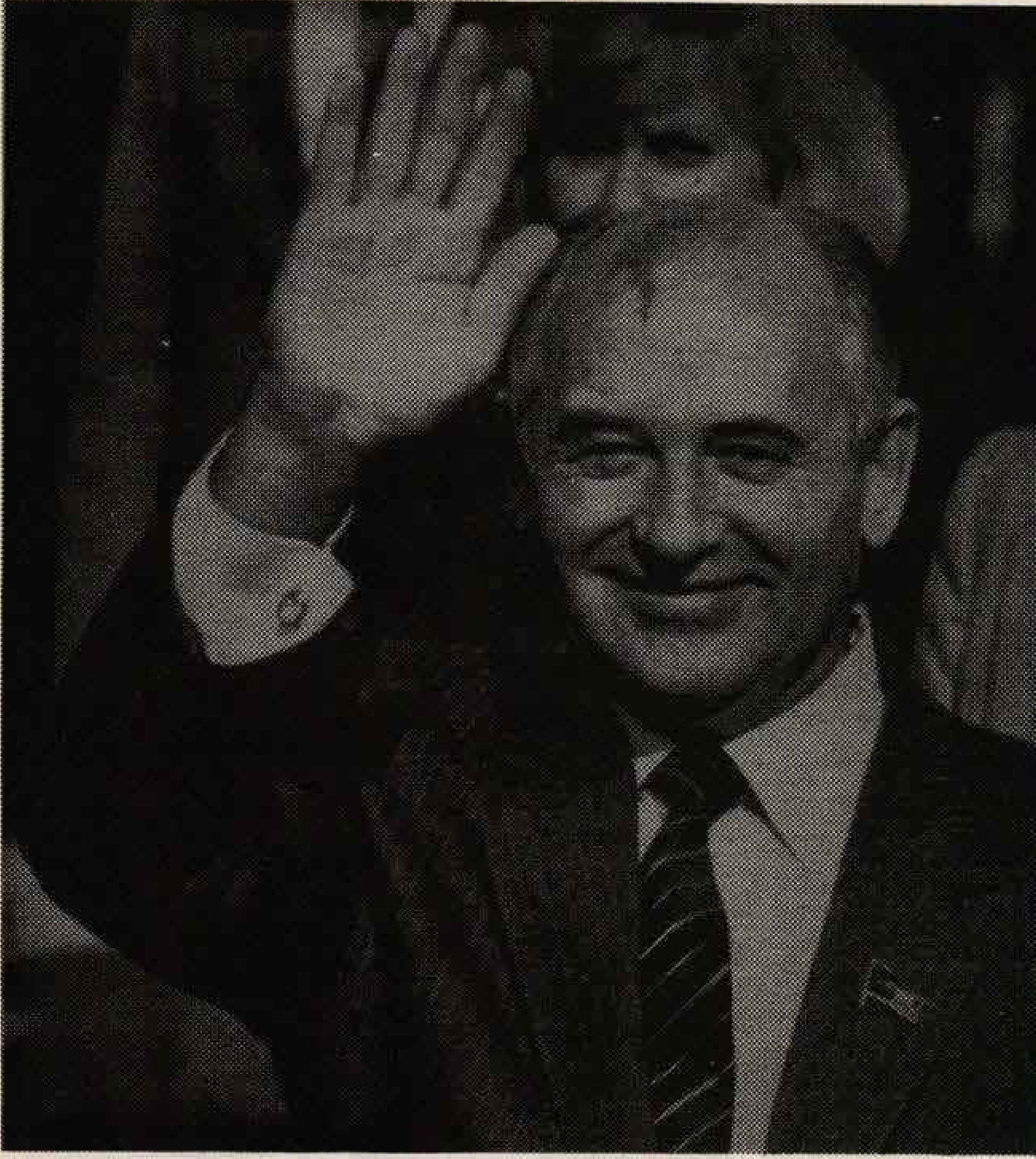
Şimdi Türkiyeli, Kürdistanlı tüm anti-faşist ve devrimci-demokratik güçlere, ilerici yurtsever insanlara, özellikle de ilerici demokrat basına önemli gröevler düşüyor. Yeni kıyımların ve kitlesel sürgünlerin habercisi olan Bölge Valiliği'ne, olağanüstü hal uygulamalarına karşı ülkede ve uluslararası alanda güçlü bir kamuoyu yaratılarak, faşist rejime geri adım attırmak mümkündür. Faşist rejimin Kürdistan'daki kanlı uygulamalarını durdurmak ve geri adım attırmak için, güçlü kitlesel direnme setleri oluşturmak zorunludur.

Gerçek bir demokrasiye, özgürlüğe ve bağımsızlığa giden yolda güçlü kitlesel direnme noktaları yaratılmadan ulaşılamaz. Öyleyse barış, demokrasi, özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizm için daha çok kitlesel eylem, daha çok direngenlik ve daha güçlü bir mücadele için daha çok güçbirliği.

Sosyalizmin kendi temelleri üzerinde devrimci yenilenmesi

Sovyetler Birliği'ndeki ekonomik, sosyal, kültürel ve politik alandaki çok yönlü değişim dünya kamuoyunun ilgi merkezinde olmaya devam ediyor. Değişimleri ifade eden iki Rusça sözcük Perestrokya (Yenilenme) ve Glasnost (Açıklık) şimdi Sovyet halkı için olduğu kadar, dünya kamuoyu içinde yeni bir anlam ifade ediyor. Gelişmeler, Batı kamuoyunda kimi zaman "kapitalizme geri dönüş" yollu değerlendirmelerle değişimin devrimci özü gizlenerek sunulmaya, kimi zaman da "Sovyetler'de değişen bir şey yok" yollu değerlendirmelerle sosyalizmin kendini yenileme yeteneği karalanmaya çalışılıyor.

Sözkonusu ilgi ülkemizdeki geniş çevreler için de geçerli. Özellikle sol ve demokratik çevreler Sovyetler'deki açıklık ve tartışma ortamını geçmişten ders çıkararak yanlışların üzerine gitme tutumunu, yaratıcı arayış sürecini ilgiyle izliyorlar. Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yılını kutladığımız şu günlerde Sovyetler Birliği'ndeki yeni devrimci değişiklikleri anlatmak da büyük önem taşıyor. Gazetemiz Sol Birlik, Sovyetler Birliği'nde bu yöndeki gelişmeleri okurlarının görüşleri ve soruları ışığında açmaya çalışacaktır. Bu amaçla Sol Birlik Yazı Kurulu, ilk olarak SBKP MK'nin Nisan 1985 Pelunumu'ndan bu yana Sovyetler Birliği'nde yenilenme yönündeki gelişmeleri özetleyen bir yazıyı kaleme almıştır.

Sosyal Ekonomik Gelişmeyi Hızlandırma Stratejisi

Ekonomik gelişmede belli zorluklar olduğu saptamasından ve sosyalizmin yaratıcı olanaklarını ve dinamizmini harekete geçirmek noktasından hareket eden SBKP MK 1985 Plenumu, öndeki ana hedefi şöyle formüle etti: "Bilimsel teknik ilerleme temelinde sosyal ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisi". Bu program, Sovyet ekonomisinin büyüme hızının yetersiz olduğu, bunun önemli ölçüde arttırılması gerektiğinden yola çıkıyor ve ekonomideki kimi oransızlıklara, ekonomik aygıttaki eksikliklere, tarımın ve hizmet sektörünün geride kalmasına, kol emeği ile vasıfsız emeğin oranının hâlâ yüksek olmasına vb. olgulara kökten son verilmesini öngörüyordu. Bu ise, somut ifadeyle, ekonomide yoğunlaşmaya doğru bir dönüşümü sağlamak, üretim verimliliğini artırmak, fabrika ve işletmeleri yenileştirmek ve tüm ekonomik yönetim sistemini kökten değiştirilmesi, teknolojide devrim, bilimsel teknik ilerlemenin sonuçlarının en kısa zamanda üretim alanında uygulanması, bu amaçla işçi ve emekçilerin yeniden eğitimi ve kaynaklarda tasarruf sağlayan teknolojilerin devreye sokulması demekti.

Öngörülen hedefler ise salt ekonomik büyümeyi içermekle kalmıyor, sosyalizmin tüm faaliyetlerinin temel amacına, ülkenin efendisi olan emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmeye, halkın refah düzeyini yükseltmeye hitap ediyordu. Bütün bunlar Parti'nin çalışmasında da köklü değişimleri gerektiriyordu. Bilimsel teknik ilerleme sürecinde Partinin etkinliğinin artırılması, sosyal ekonomik sorunlara büyük dikkat gösterilmesi, denetimin yetkinleştirilmesi, yaratıcı bir çalışma ortamının sağlanması, işçilerin, kollektifçi köylülerin, aydınların girişimlerinin beceri ve yeteneklerinin özendirilmesi, yığınlara sosyal ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisinin özünü kavratmada yardım edilmesi, titizliğin, özeleştirinin ve yapıcı yaklaşımların teşvik edilmesi, belirleyici alanlarda Parti örgütler inin daha da güçlendirilmesi, bütün bunlar için gerekli ideolojik politik çalışmanın örgütlenmesi olarak öne çıkan yeni görevler; temel olarak yığınların sosyal ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisini hayata geçirmesini örgütleyip yönlendirmeyi içeriyordu.

27. Kongre

15 Ekim 1985'de yapılan SBKP MK Plenumu Parti Programı'nın yeni biçimi üzerine tasarıyı, Parti Tüzüğü'nde yapılacak değişiklikleri ve 12. Beş Yıllık Plan ile, 2000 Yılına Kadarki Dönemdeki Ekonomik Sosyal Gelişmenin Doğrultuları tasarılarını görüştü ve onayladı. Ardından sözkonusu tasarılar tüm Sovyet halkının tartışmasına sunuldu. Tarihsel boyutlarda dönüşümlere yönelik bu strateji ye göre; Sovyetler Birliği 2000 yılına kadar, Sovyet iktidarının kurulduğu günden bugüne kadar birikmiş potansiyeline eşit bir potansiyel yaratmayı, ulusal gelir ve sanayi birikimi hacmini ise iki katına çıkarmayı amaçlıyordu. Komünistler, Sovyet halkı SBKP 27. Kongresi'ne bu olağanüstü programın heyecan verici ortamında hazırlandı.

27. Kongre, bir yandan başarılara gereken değeri verirken, diğer yandan 1970'li yıllarda ve 80'li yılların başında sosyal ekonomik gelişmede ortaya çıkan zorluklara ve olumsuz süreçlere dikkat çekti. Kongre SBKP MK'ni ve SSCB Bakanlar Kurulu'nu en kısa zamanda yönetim ve ekonomiyi yürütme, biçim ve yöntemlerini günün gereksinimlerine uygun duruma getirmek için kapsamlı bir önlemler paketi hazırlamakla görevlendirdi. Politik Büro'nun Raporu'nda sözkonusu devasa görevlerin başarısının, demokrasinin derinleştirildiği, halkın sosyalist özyönetiminin geliştirildiği, parti yaşamı ve toplumsal yaşamdaki açıklığın daha da genişletildiği, her bir emekçinin ve emek kollektifinin girişimciliği ve yaratıcılığına geniş bir mekan sağlandığı koşullarda olanaklı olduğu vurgulandı.

SBKP 27. Kongresi partinin stratejisini "Barışı koruma ve ekonomik, sosyal gelişmeyi hızlandırma" olarak saptadı. Barışın korunması, sosyal ve ekonomik gelişmenin hızlandırılması, sosyalist demokrasinin geliştirilmesi SBKP'nin tüm eylemlerinde organik olarak birleştirildi.

Kongre'de onaylanan sözkonusu dönüşümler tarihsel önemdeydi. M.Gorbaçov 1986 yazında yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu: "Bugünkü dönüşümler toplumsal yaşamın yalnızca ekomomik değil, bütün alanlarını içermekedir. Bu dönüşümler sosyal ilişkileri, politik sistemi, manevi ideolojik alanları, partinin ve kadrolarımızın çalışma stili ve yöntemlerini de içine almaktadır... Partide, devlet aygıtında ya da ekonomideki kadrolarımız, demokrasinin genişletildiği, insan fektörünün aktifleştirildiği ve halkın girişimlerinin geliştirildiği koşullarda çalışmayı öğrenmek zorundadırlar... Açıklık, günümüzde Sovyet yaşam tarzının bir kuralı, bütünsel, ardıcıl bir süreçtir ve bu süreç boyunca kimi sorunlar çözülmekte ve yeni sorunlar gündeme gelmektedir.".

Ocak 1987 Plenumu

27-28 Ocak tarihlerinde yapılan SBKP MK Plenumu'nda yenilenme ve ülkenin sosyal ekonomik gelişmesini hızlandırma stratejisine ilişkin sorunlar ele alındı. Plenum'da, yenilenmenin ve gelişmenin görevlerinin önceden düşünüldüğünden daha zorlu ve toplumda birikmiş olan sorunların köklerinin daha derinlerde olduğunun ortaya çıktığını dile getiren M.Gorbaçov Sovyet toplumunun ve tüm kurumlarının Nisan Plenumu öncesinde içinde bulunduğu durumun derin bir analizini yaptı. Parti, devlet ve toplum yaşamına ilişkin tüm alanlardaki olumsuz eğilim ve süreçleri değerlendirdi, nedenlerini ortaya koydu. Plenuma sunulan raporda, yenilenmenin, durgunluğun kesin biçimde tersine çevrilmesi, Sovyet toplumunun sosyal ve ekonomik ilerlemesinin hızlandırılması için güvenilir ve etkili mekanizmalarının oluşturulması demek olduğu vurgulanıyor ve yenilenmenin amacı, "Sovyet toplumsal yaşamının tüm yönlerini derinden değiştirmek, sosyalizme sosyal örgütlenmenin en ileri biçimlerini kazandırmak ve sosyalizmin insancıl doğasını daha tam ortaya çıkarmaktır" deniyordu. M.Gorbaçov ayrıca, yenilenmenin ancak demokrasi aracılığıyla ve demokrasi sayesinde olanaklı olduğunu vurguladı.

Ocak Plenumu'nda başlıca demokratikleşme alanı olarak üretimde demokratikleşme, seçim sisteminin daha demokratik bir duruma getirilmesi, parti içi demokrasinin derinleştirilmesi, parti, devlet ve ekonomi organlarının aşağıdan denetiminin güçlendirilmesi ve daha geniş halk kesimlerinin toplumun yönetimine katılmalarının sağlanması saptandı. Ocak Plenumu gerek demokratikleşme gerekse kadro politikası konusunda getirdiği açık anlayışlar dolayısıyla, Sovyet toplumunun yaşamında insanların davranış ve düşünce biçimlerini dönüşüme uğratma çabalarında önemli bir adım oldu.

Ocak Plenumu'nun ardından Haziran 87'de toplanan SBKP MK Plenumu, ekonominin yönetiminde köklü yenilenmenin sorunlarını görüştü. Plenumda SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov, insan faktörünün olağanüstü önem kazandığı koşullarda emekçilerin politik, ekonomik, sosyal, moral her alanda efendi olduklarını tam olarak hissedebilmeleri ve buna göre davranabilmeleri için ekonominin yönetiminde köklü değişiklikler gerektiğini vurguladı ve ekonomik mekanizmadaki değişikliklere niçin işletmelerden başlanması gerektiğini de şöyle temellendirdi: "İşletmeler en önemli ekonomik süreçlerin gerçekleştiği, tüm halkın gereksinimlerinin üretildiği, bilimsel teknik devrimin maddeleştiği yerlerdir. İşletmelerdeki emek kollektifleri, insanlar arasındaki ekonomik ve sosyal ilişkilerin gerçekleştiği, birey-kollektif-toplum çıkarının içiçe geçtiği birimlerdir"

Devrimci Yenilenme

Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeler geçici bir kampanya ya da sıradan bir reform niteliği taşımıyor. Toplumun belirli bir alanıyla da sınırlı olmayan bu değişiklikler, ekonomik, sosyal, politik, fikir ve kültür alanlarını, toplumun tüm katlarını kapsıyor ve sosyalist toplumun gelişmesinde yeni bir niteliğe geçişi amaçlıyor. Uzun, çelişkili ve zor bir süreci ifade eden bu değişikliklerin anlamı, sosyalizmin kendi temelleri üzerinde devrimci yenilenmesidir.

1930'lu yılların ekonomiyi aşırı merkeziyetçi bir sistemle yönetme modeli prensip olarak o dönem için geçerliydi. 50'li yıllardan sonra bu model gelişen ekonomiye dar gelmeye başladı. Dev boyutlu bir ülkede bilimsel teknik devrimin ekonomiye uygulanması, yoğun yeniden üretime geçiş gündeme gelince ekonomiyi eski tür yönetme modeli, onun yarattığı bürokratizm eğilimi, gelişmeye fren rolü oynamaya başladı. Sosyalizmin varolan üretim ilişkileri sisteminin, üretici güçlerin gelişmesine en iyi hizmet edecek bir biçimde sürekli geliştirilmediği koşullarda ekonomide durgunluk ortaya çıktı. Bu olumsuz gelişme toplumun sosyal, politik, ideolojik, kültürel her alanını da olumsuz etkiliyordu. 80'li yılların başında Sovyetler Birliği'nde gelişen durum buydu.

Yenilenmede tutulacak ana halka olarak belirtilen, ekonominin yönetiminde köklü reformdur. Bu alanda, idari yöntemlerden yönetimin demokratikleştirilmesi yöntemine geçilmekte, emekçilerin kazancı üretimin gerçek sonuçlarına, kalite ve verimliliğine göre belirlenmekte, bilimsel teknik devrim ekonominin motoru haline getirilmektedir.

Ekonomik ve sosyal alandaki değişiklikler, politik alanda, fikir ve kültür alanındaki değişikliklerle tamamlanıyor. Diğer yandan, şimdi sözkonusu olan, partinin yanlış ve eksikliklerini açıkça analiz ederek cesaretle düzeltme yoluna koyulması, yeni bir strateji geliştirerek devrimci bir dinamizmle uygulanmaya başlanmasıdır. Yenilenmenin sonuca ulaşması, gelişmenin duraklamaması ve yanlışların yenilenmemesinin tek güvencesi de, açıklığın, eleştiri ve özeleştirinin, denetim mekanizmasının kalıcılaştırılması olarak formüle edilmektedir.

Halkı, yenilenmenin belirleyici gücü olan yığınları harekete geçirmenin, yenilenme sürecini geri dönüşsüz bir niteliğe kavuşturmanın yolu ise demokratikleşmedir. Burada sözkonusu olan, halk yığınlarının tüm önemli kararların tartışılmasına çekilmesi, sendikaların, gençlik örgütünün, kadınların politikaya müdahale yetkilerinin arttırılması ve bireyin haklarının güçlendirilmesidir. Emekçilerin doğrudan katılım olanaklarının genişletilmesi her düzeyde açıklık bireylerin, kollektiflerin ve yığınların girişim ve müdahale olanaklarının artmasıdır. Demokratikleşme yenilenmenin en önemli aracı olmaktadır.

Sovyetler Birliği'ndeki açıklık fikir ve kültür alanında da hız kazanıyor. Onyıllarca yayınlanmamış edebi, bilimsel ya da politik eserler yayınlanmakta, yakın tarihin şimdiye kadar tartışılmamış dönemleri ele alınmaktadır. Bilim ve sanat yaşamında son derece canlı bir tartışma yürütülmektedir. Tüm fikir potansiyelini harekete geçirmeye yönelik bir süreç başlamıştır.

Yenilenme sürecine başta işçi sınıfı olmak üzere Sovyet halkı canlı biçimde sahip çıkıyor. Yenilenme durmasın, devam etsin, başlayan süreç sonuna kadar götürülsün isteniyor. Bu koşullarda Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü Sovyet halkı büyük bir coşku ve heyecanla karşılıyor. Sovyet halkı 2000 yılına devrimci değişikliklerin somut başarılarıyla hazırlanıyor.

Güney Kore'de işçiler ayakta!

Güney Kore'de çeşitli sektörlerde 640 işyerinde 100 binin üzerinde işçinin başlattığı grevler ve bunları desteklemek amacıyla öğrencilerin başlattığı boykot ve protesto eylemleri devam ediyor.

Ağustos ayının ortalarında maden, otomobil, tersane, imalat sanayi, ulaşım ve elektronik işkollarında çalışan 100 binin üzerinde işçinin, daha iyi çalışma koşulu, ücret artışı, demokratik ve bağımsız sendikalar istemiyle başlattıkları grevlere, grevci aileleri ve üniversite öğrencileri de geniş destek gösteriyor.

Grevci işçiler bazı işyerlerinde üretim tesislerini ele geçirirken, işyerlerine giden kara ve demir yollarını tuttular. Maugyog kentinde maden işçilerine ve onları destekleyen, aralarında grevci aileleri ve çocukların da bulunduğu 3 bin kişilik bir topluluğa saldıran 500 kadar polis plastik mermi ve gözyaşartıcı bomba kullandı. Polisin saldırısı sonucu aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 14 kişi yaralandı.

Gemi, otomobil ve ağır makina üreten işletmelerde işletme yönetimi grevi kırma amacıyla 6 fabrikada lokavt ilan etti. İşverenlerin bu uygulamasını protesto eden işçilerle polis arasında çıkan çatışmalarda 1 işçi öldü, onlarca işçi yaralandı ve çok sayıda işçi de gözaltına alındı.

Polisin grevci işçilere saldırıları devam ederken, muhalefet güçlerinin de çağrısıyla ölen işçi için ülke çapında grevler yapıldı.

Başkent Seul'de üniversite öğrencilerinin grevdeki işçileri desteklemek amaçlı başlatılan boykot ve protesto eylemleri ülkenin diğer büyük kentlerine de yayıldı.Polisin yoğun saldırısı altında 19 üniversitede sürmekte olan boykot ve protesto eylemlerinin tutuklanan işçi ve öğrencilerin serbest bırakılana ve grevler bitinceye kadar devam edeceği bildirildi.

Bu arada grevde olmayan bir çok işyerindeki işçiler de grevci işçileri desteklemek amacıyla işi yavaşlatma eylemlerine başladılar.

Daha iyi çalışma koşulu ve ücret artışı istemiyle greve çıkan işçiler, demokratik, tam bağımsız sendikalar istemini de dile getiriyorlar.

Grevdeki işçiler ülke çapında devam eden eylemlerinde Amerikan yanlısı rejimin çekilmesi, Amerikan işgal kuvvetlerinin ülkeyi terketmesi ve adil demokratik bir seçim yapılmasını da talep ediyorlar.

Bilindiği gibi, Güney Kore'de "**ekonomik mucize**"nin başlatıldığı 1970'li yıllarda yönetimin aldığı bir kararla grev düzenlenmesi yasaklanmıştı. Ülke yönetimi ihraç ürünlerinin uluslararası piyasada ucuza satılabilmesi için işçi maliyetlerinin düşük kalması politikası gereği işçi ücretleri çok düşük düzeyde tutuluyor. Ayrıca bir çok iş kolunda ise çalışma süresi 54 saat olarak uygulanıyor.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

• Güney Amerika'da 8 ülkenin devlet başkanları Aralık ayı içinde bir zirve toplantısı yapacaklar. Kontadora Grubu ve Lima Grubu üyesi ülkelerin dışişleri bakanları Aralık ayında yapılacak olan zirve toplantısında Orta Amerika'daki durumun, bölgesel işbirliğinin ve dışborç sorununun görüşüleceğini açıkladılar.

Brezilya, Arjantin, Meksika, Uruguay, Panama, Venezuella, Kolombiya ve Peru'nun katılacağı zirve toplantısı, Birleşik Amerika olmaksızın yapılacak ilk toplantı olacak.

• ABD Komünist Partisi'nin 24. Kongresi 13-16 Ağustos tarihleri arasında, Chicapi'da bine yakın delegenin katılımıyla toplandı.

Coşkulu bir hava içinde geçen Kongre'de açış konuşmasını yapan ABD KP Genel Sekreteri Gus Hall, barış mücadelesinin günümüzde bir dönüm noktasında olduğunu belirtti. Nükleer silahsızlanma doğrultusunda bir anlaşmaya varılmasının elle tutulacak kadar yakın olduğuna işaret eden Gus Hall, 5 Orta Amerika ülkesinin Barış Planının yumuşamaya önemli katkısının olacağını kaydetti ve "ABD komünistlerinin ilk görevi kuşkusuz Reagan yönetiminin orta menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin anlaşmayı imzalamasını sağlamaktır. Reagan yönetiminin ırkçı, işçi sınıfı düşmanı, sendika düşmanı ve nihayet sosyo-ekonomik politikasına karşı mücadele, ABD komünistlerin en önemli görevidir ve bunun için geniş bir birlik oluşturmak gereklidir" dedi.

• Sovyet Litvanya Cumhuriyeti'nin başkenti Vilnius'-da, Batı Avrupa radyolarının kışkırtıcılığı ve yönlendiriciliğiyle, 250 kişilik bir grup anti-Sovyet gösteri yapma girişiminde bulundu. Litvanya halkının 1940 yılında aldığı, bu bölgede Sovyet iktidarını yeniden kurma ve SSCB'ye katılma kararına gölge düşürmeyi amaçlayan gösteri için B.Avrupa radyoları gösterinin nerede ve ne zaman yapılacağı konusunda defalarca talimat verdi. Buna rağmen radyolarda toplanma yeri olarak gösterilen Adam Miskiviçs anıtında sadece 250'ye yakın kişi toplandı. Gösteri yeri olarak da çok sayıda turist tarafından ziyaret edilen Vilnius'un tarihi kısmını seçen provakatörlerin dindarları da gösteriye katma hesabı boşa çıktı ve Aya Anna Kilisesi'ndeki pazar ayini devam etti. Anıtın çevresinde kısa konuşmalar yapan göstericiler, dini şarkılar söylediler ve megefonla belgeler attılar. Göstericilerin yanında çok sayıda yabancı gazetecinin bulunduğu gözlendi. Yapılan konuşmalarda Litvanya'daki işbirlikçiler ve Litvanyalı 700 bin kişinin öldürülmesine sebep olan savaş suçluluranı haklı gösterilmeye çalışıldı.

Aynı günlerde Litvanya halkının temsilcileri televizyon ve radyoda yaptıkları konuşmalarda ve basında, CIA'nın kruyuculuğunda yapılan ve Sovyetler Birliği'nde başlatılan yenilenme ve demokratikleşme sürecini hedef alan bu provakasyonları reddeden tavırlarını dile getirdiler.

• Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat, Ortadoğu ile ilgili olarak uluslararası bir konferans toplanması çağrısını tekrarladı. Arafat açıklamasında, FKÖ'-nun da katılacağı bir konferansın toplanmasının İsrail ve ABD tarafından engellendiğini söyledi. Yaser Arafat FKÖ'nün Nisan ayında Cezayir'de yapılan Ulusal Konsey toplantısından sonra örgütün birliğinin güçlendiğini ve Filistinlilerin İsrail işgali altındaki bölgelerde yoğunlaşan direnişlerinin de bunu gösterdiğini söyledi. Mısır devlet başkanı Hüsnü Mubarek de, FKÖ, İsrail ve BM Güvenlik Konseyi Daimi Üyesi ülkelerin de katılımıyla bir Ortadoğu Konferansı'nın yapılmasından yana olduklarını açıkladı. Mübarek, Ortadoğu'da çatışmaların ancak böylesi bir konferansla önlenebileceğini söyledi.

Orta Amerika'da barış

Ağustos ayı başında beş Orta Amerika ülkesinin aralarında imzaladığı anlaşma bölgede barışın sağlanması yolunda önemli bir adımı oluşturuyor.

Kosta Rika, El Salvador, Guetemala, Honduras ve Nikaragua'nın devlet başkanları tarafından imzalanan anlaşmanın gerçekleşmesinde Contadora ve Contadora Destek Gurubu'nu* oluşturan ülkeler destek ve katkıda bulundular.

Anlaşma Reagan'ın Orta Amerika'ya yönelik sahte bir "**barış**" planını kotarmaya çalıştığı günlerde imzalandı ve Beyaz Saray'ın bölge barışını sabote edici eyemlerinin yeni bir halkasını oluşturan bu sözde "**barış**" planı daha başından suya düştü.

Beyaz Saray Contra'lara yardımın süresinin Ekim ayı başında dolmakta olduğunu gözönünde tutarak, ABD Kongresi'ni yeni yardım için ikna etmek üzere bir plan oluşturmuştu. Buna göre Nikaragua hükümetinden Contra'lara bir ateşkes imzalaması talep ediliyor, bunun Contro'larca kabul edilebilir bir ateşkes olması isteniyor ve Nikaragua'ya "**komünist blok**" tan her türlü yardımın kesilmesi isteniyordu. Ayrıca Nikaragua hükümeti altmış gün içinde bir seçim kurulu oluşturmaya ve seçimlere gitmeye çağrılıyordu. Ülkenin iç işlerine doğrudan müdahaleden başka bir anlam taşımayan bu koşulların Nikaragua hükümeti tarafından reddedileceği açıktı ve Washington'un planı da zaten buna dayanıyordu. Böylece Sandinistlerin "**barış düşmanlığı**" Kongre'ye kanıtlanmış olacaktı!

Ne ki Beyaz Saray'da bu plan kotarılırken, Reagan yönetiminin tüm baskı ve engelleme çabalarına rağmen Orta Amerika ülkeleri bölgedeki sorunları elbirliğiyle çözme konusunda kararlı olduklarını gösteren anlaşmayı imzaladılar. 7 Ağustos günü Guetemala'-da imzalanan anlaşmaya göre taraf hükümetler ülkelerindeki silahsız muhalefet güçleriyle diyalog kurmayı, af ilan etmeyi, demokratikleşme yolunda istikrarlı adımlar atmayı taahhüt ediyorlar; daha da önemlisi bölge barışını sağlamak ve korumak üzere aralarındaki düşmanlıkların son bulmasını, taraf hükümetlere karşı silahlı güçlere bölgeden ya da bölge dışından her türlü yardımın kesilmesini ve topraklarında taraf olan diğer ülkelere yönelik saldırılarda bulunan kişi ya da örgütleri barındırmamayı öngörüyorlar.

Anlaşma hükümlerine uygunluğun denetimi konusunda taraf ülkelerden, Contadora ve Contadora Destek Grupları ile Amerika Devletleri Örgütü ve B.M. temsilcilerinden oluşan uluslararası bir komisyonun oluşturulması da kabul edilmiş bulunuyor.

Anlaşmanın ardından Washington'un tüm gayretlerine rağmen ilk uygulma adımlarının gerçekleştirildiği gözleniyor. Orta Amerika ülkeleri emperyalizmin yıllardır bölgede yarattığı gerginliği ve bölge halklarının tükenmez acıları pahasına tırmandırdığı "**ilan edilmemiş savaş**"lara artık bir son vermekte ve bölgede barış ve güvenliğin sağlanması yolunda adım atmakta kararlı görünüyorlar.

(*) Bilindiği gibi Contadora Gurubu'nu Meksika, Venezuala, Kolombiya ve Panama, Contadora Destek Grubu'nu ise Arjantin, Brezilya, Peru ve Uruguay oluşturuyor.

Güney Afrika'da yaygın grevler

Güney Afrika'da Ağustos ayında 40'tan fazla altın ve kömür madeninde başlayan grevlere katılan işçi sayısı daha ilk günlerde 340 bini buldu.

1985 sonlarında kurulan ve birkaç ay içinde üye sayısı 2 milyonu aşan 300'den fazla sendikayı çatısı altında toplayan Afrika Sendikalar Kongresi'nin (COSATU) en güçlü sendikası olan Maden İşçileri Ulusal Sendikası (NUM) Şubat 1987'de yapılan 5. Kongresi'nde 1987'yi maden işçileri için hayatın her alanıdan yönetimi ele alma yılı ilan etmiş ve maden işçilerini yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için eyleme çağırmıştı. Sendikal ve ekonomik hakların yanısıra NUM siyasi talepleri de vurgulayarak, aynı kongresinde 1955 tarihli Özgürlük Bildirgesi'ni eylem programı olarak kabul etmişti. Daha sonra metal işçileri ve gıda işçileri sendikası tarafından da eylem programı kabul edilen Özgürlük Bildirgesi, nihayet COSATU tarafından da resmen benimsenmiş bulunuyor.

NUM'un kongresinin ardından maden işçileri yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için aktif eyleme geçtiler. Örneğin siyah işçilerin ailelerinden uzakta yaşadıkları yatakhanelere, ailelerini de getiren işçiler böylece 100 yıllık bir yasağı kırmış oldular. Aynı şekilde toplu sözleşme görüşmelerinde de yüzde 30'luk ücret artışı, madenlerde sağlık koşullarının sağlanması, yatakhanelerde yöneticilerin demokrtatik seçimle işbaşına gelmesi vb. taleplerinin yanısıra 1 Mayıs ve Soweto katliamının yıldönümü olan 16 Haziran'ın ücretli izin günü sayılması taleplerinde ısrar eden maden işçileri, görüşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve başladılar. Grev gözcülerinin dışında da diğer işçiler, yalnızca iş bırakmakla kalmayıp ,eşyalarını da toplayarak talepleri kabul edilinceye kadar dönmemekte kararlı olduklarını gösterdiler.

Apartheid ekonomisinin belkemiğini oluşturan maden endüstrisinde grevler etkisini hemen gösterdi. Tüm ihracat gelirlerinin yüzde 60'ı kadarını tek başına oluşturan altın çıkarımının yüzde 40'a yakınını sağlayan Anglo-Amerikan Corp.'a bağlı hemen tüm madenlerde üretim grevlerden büyük ölçüde etkilenmiş bulunuyor.

Grevci işçilere karşı saldırılarda daha grevin ilk günlerinde yedi siyah işçi öldürüldü, bir kısım madenlerin kapatıldığı ve işçilerin işten çıkartıldığı açıklandı. Ne ki bu tehdit ve baskılar işçileri sindiremedi.

Tutuklu ve hükümlülerle dayanışma bir insanlık görevidir

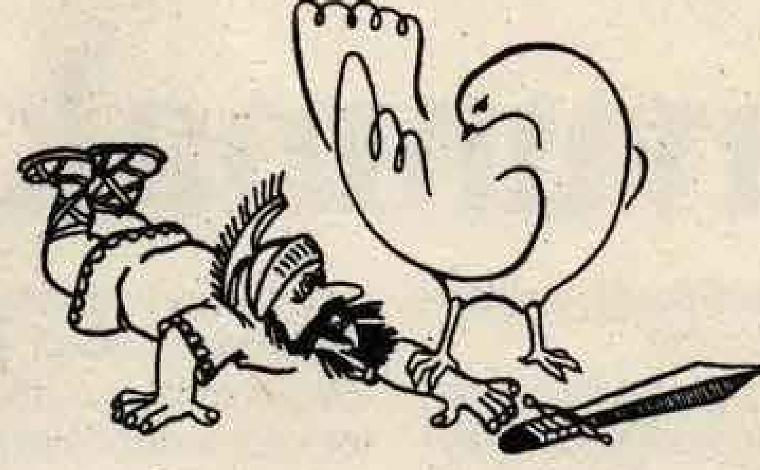
Baştarafı 3. sayfada

Aralarında SPD, Yeşiller ve DGB'den temsilcilerin de bulunduğu bir heyet Tutuklu ve Aileleriyle Yardımlaşma Derneği'nin davetlisi olarak Türkiye'ye gitti. Alman heyeti, 8 Ağustos'da bir basın toplantısı düzenleyerek, açlık grevlerini desteklediklerini, Alman hükümetinden Türkiye'ye yapılan ekonomik ve askeri yardımı kesmesini isteyeceklerini dile getirdiler. Bu arada heyette bulunanlardan gazeteci Anita Friedzky, konuşması sırasında T.Kürdistanı terimini kullanınca, orada bulunan bir kısım izleyicinin şoven damarları hemencecik kabarıverdi ve buna tepki gösterdiler. Bu da, Türkiye'de demokrasi mücadelesi verdikleri iddiasında olanlardan bir bölümünün hâlâ bazı gerçekleri kavrayamadıklarını, Kürt ulusal sorununa gerçekçi bir çözüm bulunmadan Türkiye'de temel hak ve özgürlükle-re dayalı bir düzene geçilemeyeceğinin bilincinde olmadıklarını ortaya koyuyor.

Sonuç olarak cezaevlerinde ortaya çıkan direnişler, bir yandan rejimin karakterini bir kez daha sergilerken, diğer taraftan da demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmanın, baskılara karşı direnme isteminin geniş toplum kesimlerine nasıl yansıdığını da gösteriyor. Bir kaç yl öncesiyle karşılaştırıldığında alınan mesafe küçümsenecek gibi değil.,

Hükümet çevreleri, gelen yoğun eleştiri ve baskılar karşısında koşulların düzeltilmesi için çalışılacağı yolunda demeçler verdiler. Ancak bu vaadler onların bu konuda gerçekten kalıcı adımlar atacakları anlamına gelmemeli... Zindanlar bir bakıma toplumsal düzenin aynasıdır. Topluma demokrasiyi, insanca bir yaşamı fazla gören ve bunun gerçekleşmesine karşı direnenler, cezaevlerindekiler için insanca koşulların gerçekleşmesine hiç mi hiç tahammül gösteremezler.

Tüm barışsever, demokrat ve ilerici insanlar bir yandan tutukluların cezaevi koşullarının düzeltilmesi için sürdürdükleri mücadeleye destek olmalı, ama bununla da yetinmeyip zindanların boşalmasını sağlayacak genel bir affın çıkarılması için çaba harcamalıdırlar.

Hapishanelerde direniş sürüyor

Baştarafı 1. sayfada

dan geniş destek gördü. Yurdışında geniş çaplı dayanışma eylemleriyle zindanlardaki yurtseverlere destek veren demokratik güçler, güçlü bir dayanışma örneği gösterdiler.

Öte yandan, TBMM'nin açılışında protesto dilekçesi vermek üzere yürüyen TAYAD üyelerine polisin saldırması üzerine, tutuklu yakını Didar Şensoy bir kalp krizi sonucunda yaşamını yitirdi. Didar Şensoy'un İstanbul'daki cenaze töreni antifaşist gösteriye dönüştü. Beş bin kişi gösteride "Kahrolsun Faşizm", "Zindanlar Boşalsın, Genel Af", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" diye haykırdı.

Bu arada DHKD, GEB, GKB, Genç Öncü, İGD ve SGB, TAYAD ve İnsan Hakları Derneği'ne gönderdikleri ortak mektupta şöyle dediler: "Örgütünüze ve Didar Şensoy'un yakınlarına başsağlığı diler, bu vesileyle tutukluların taleplerini ve açlık grevlerini desteklediğimizi bir kez daha bildiririz. Haklı mücadelenizde başarılar dileriz."

Zindanlardaki yurtseverlerin insanca yaşam koşulları için verdikleri mücadele sürüyor. "Genel Af, Zindanlar Boşalsın" istemi giderek yaygınlaşıyor. Şimdi barış ve demokrasi güçleri diktatörlüğün zindanlarındaki direnişe desteği yükseltmelidir.

Konuya ilişkin ayrıntılı haber ve yorumlarımız gazetemizin 2. ve 3 sayfalarında yer alıyor.

12 Eylül'ü protesto eylemleri

Baştarafı 2. sayfada

min ileri karakolu rolünü üstlenmiş, komşu ülkelerdeki petrol bölgelerine yönelik saldırı ve işgal emelleri peşinde olan Türk rejiminin bu emelleri oldukça tehlikelidir" dedi. Cenevre Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. yazar Jean Ziegler ise toplantıda yaptığı konuşmada şöyle dedi: "Sizlerin bu eylemleri ve ülkenizdeki cezaevlerindeki dostlarınızın başlatmış oldukları açlık grevlerini ve yine ülkenizde tutuklu ailelerinin eylemleri, askerlerce çağ dışı yöntemlerle bastırılmak isteniyor. Her türlü baskılara rağmen dünya kamuoyuna seslerini duyuranlara selam olsun. Sizler ülkenizden çok uzakta olmanıza rağmen direniş ruhu ile sesinizi yükseltmiş olmanız bizlerin ümit kaynağı oluyor. Sizler bizim onurumuzsunuz."

Ayrıca SİT Sendikası'ndan Daniel Dind de toplantıda bir konuşma yaptı.

İsveç: Aralarında Sol Birlik'in de bulunduğu değişik sol parti ve grupların oluşturdukları komiteler Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki cezaevlerinde sürmekte olan açlık grevleriyle dayanışma eylemleri yaptı.

Cezaevlerindeki direnişe destek eylemleri

Baştarafı 2. sayfada

gösterilmediğini, Kürt ulusunun varlığının ve haklarının tanınmadığını içeren kararı bunun açık bir kanıtıdır." denilen bildiride, "cezaevlerindeki açlık grevlerini desteklemek insanlık onurunu taşıyan herkesin görevidir", Kürt ulusu kendi kaderini özgürce belirlemelidir", "Sendikal hak ve özgürlükler", "Öğrenci gençlik için", "Temel insan hakları için" başlıklı bölümlerde diktatörlüğün 7 yıllık uygulamaları sergileniyor ve demokrasi ve barış mücadelesini yükseltmek için istemler sıralanıyor.

Bildirinin son bölümünde şöyle deniyor:

"Biz F.Almanya'daki Türkiye ve T.Kürdistanı'ndan işçilerin demokratik kitle örgütleri olarak, insan hakları ve demokrasi için verilen bu mücadeleyi elimizden geldiğince desteklemeli, onu kamuoyuna duyurarak halkımızla dayanışmayı güçlendirmeye çalışmalıyız.

F.Almanya'daki tüm ilerici, demokratik örgüt, kuruluş ve kişileri halklarımıza uygulanan zulme ve teröre karşı çıkmaya, onların faşizme karşı yürüttükleri mücadeleyle dayanışmayı yükseltmeye çağırıyoruz.

12 Eylül'ün yıldönümü nedeniyle aşağıda adresleri belirtilen yerlerde düzenlediğimiz protesto eylemlerine destek verelim, katılalım; güçlü bir dayanışma sağlayalım.

– Politik tutuklulara özgürlük, genel af!

– İşkencecilerden ve sorumlularından hesap sorulsun!

– Sendikal özgürlükler tanınsın, DİSK'e özgürlük!

– Türkiye Kürdistanı'ndaki sürgünlere ve Bölge Valiliği'ne hayır!

– Kürt ulusu kendi kaderini özgürce belirlemelidir!

– Faşist diktatörlüğe yapılan her türlü yardıma son!

– Türkiye ve T.Kürdistanı'ndaki demokrasi güçleri ile dayanışmayı yükseltelim!"

Diğer yandan, F.Almanya'da FİDEF ve DİBAF ortak bir bildiri ile, 7. yılında 12 Eylül'ü protesto ettiler. Bildiride, 12 Eylül'ün göçmen işçiler açısından oluşturduğu olumsuz tablo sergilenerek, somut istemler vurgulanıyor. Bildirinin son bölümünde, "DİBAF ve FİDEF, göçmenlere seslenerek diyorlar ki: Türkiye'de demokrasi için mücadele edenleri destekleyelim. Ülkemizde olup bitenlere karşı daha duyarlı olalım. Yasaklara karşı çıkalım. Bizim ülkemizde de, düşünce ve inanç özgürlüğü olsun. İnsan haklarına saygı gösterilsin. Kürt halkının varlığı kabul edilsin ve Kürt ulusu üzerindeki baskılara son verilsin. İşkenceye, baskıya, zorbalığa, açlığa, ahlaksızlığa, rüşvetçiliğe kısacası, ülkemiz, halkımız ve tüm insanlık için zararlı herşeye hayır. İşe, ekmeğe, barışa, demokrasiye, hoşgörü ve dayanışmaya evet. 12 Eylül'ün 7. yılında zorbalığa karşı çıkalım, elele verip demokrasinin zafer kazanmasını sağlayalım" deniyor.

F.Almanya'daki 12 Eylül protestolarının bir diğeri de Köln'de yapılacak. 12 Eylül günü yapılacak protesto yürüyüş ve mitinginin düzenleyicileri arasında ATİF, Av.-Dev-Genç, Devrimci İşçi, DİDF, İşçi Gerçeği, TKP/ML Hareketi, TKS-DK bulunuyor. Katılanlar ise Kurtuluş, TDKP-Leninist Kanat ve TKİH.

Demokrasi için yığınsal mücadele

Baştarafı 1. sayfada

Kuşkusuz bazı politikacılar üzerindeki yasağın kalkmasıyla ülkeye demokrasi gelmemiştir, gelemezdi de. Demokratik hak ve özgürlüklere zincir vuran 1982 anayasası yürürlüktedir. Sol parti ve örgütler üzerindeki, DİSK, Barış Derneği, DÖB-DER üzerindeki yasaklar sürmektedir. Baskı, işkence ve zorbalık diktatörlük rejiminin günlük politikasıdır. İşçi ve emekçilere, onların sendikal ve demokratik haklarına saldırılar sürmekte, T.Kürdistanı'nda devlet terörü azgın bir biçimde uygulanmaktadır.

Referandum sonuçlarından çıkarılacak en önemli sonuç, diktatörlük rejiminin ayakta olduğu ve diktatörlük rejimini geriletebilmek için çok daha büyük bir demokratik güç birikimine ihtiyaç olduğudur. Şimdi sorun 12 Eylül rejiminin tüm uygulamalarına karşı birleşik bir güç birikimi yaratabilmektedir. Sözkonusu oylama, demokrasi için savaşın çok ciddi çabalar gerektirdiğini, demokrasi güçlerinin çok daha sıkı birleşmeleri gerektiğini göstermektedir. Nitekim, halka umut verebilecek bir alternatifin gösterilemeyişi, demokrasinin içeriği ve zorunluluğunun anlatılamayışı, milyonlarca emekçiyi referandumda Özal hükümetinin aldatmacalarına açık bırakmıştır.

Özal hükümetinin, ardındaki güçlerin baskı ve dayatmalarından kurtulmak kolay değildir, kolay olmayacaktır. Şimdi rejim, hesapları ABD'de yapılmış yeni bir planı uygulamaya koymak, diktatörlük rejimine bir beş yıl daha kazandırmak amacıyla girişimler yapıyor. Erken seçim kararı, referandumdaki hayır oylarını ANAP'a kazandırmanın hesabıdır.

Bu durumda demokrasi güçleri çok daha uyanık olmak zorunda. Yeni planların boşa çıkarılabilmesi için tüm demokrasi gçlerinin birliği şimdi daha çok önem kazanmıştır.

Diktatörlük silaha doymuyor

Baştarafı 1. sayfada

zanırsa kazansın bu işin kaybedeni bellidir. Bunlar işçiler, köylüler, memurlar, öğretmenler ve esnaftır; yani bir avuç tekel dışındaki toplumun ezici çoğunluğudur.

Bu ihale aynı zamanda Türkiye'de militarizmin vardığı tehlikeli boyutun da bir göstergesidir. Yerli ve yabancı tekelci çevreler, onların bol maaşlı kadroları, bugüne kadar attıkları adımlarla Türkiye'yi bir silah deposuna çevirdiler. Bu adım, onu biraz daha ileriye götürüyor. Bu ve benzeri projeler ülke ekonomisini emperyalist tekellere daha bağımlı hale getirecek, daha militaristleştirecektir. Silahlanma doğrultusunda atılan her yeni adım Türkiye'de yayılmacı emellerin, saldırganlığın artması anlamına gelir. Bu, komşu ülkelere, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı daha pervasızca tehditlere yolun açılması demektir.

Diğer taraftan, bedeli geniş kitlelere ödettirilerek satınalınan veya üretilen bu silahlar, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da bizzat halkın kendisine karşı kullanılacaktır. İşçi haklarını rafa kaldıranlar, memuru, esnafı, köylüyü, öğrenciyi cendere altında tutanlar, Kürt halkına karşı ırkçı terör estirenler, en başta bu silahları kullanıyorlar.

Bunca paranın silaha yatırıldığı Türkiye'ye şöyle bir gözatmakta yarar var. İşsizlik korkunç boyutlara varmış. Açlık ve yoksulluk kol geziyor. İnsanlar doğru dürüst ne bir eğitim, ne de sağlık hizmetinden yararlanabiliyorlar. Bugün asgari ücretle çalışan bir işçinin en basit insani gereksinmelerini karşılaması bile olanaksız. Silah tekelleri temsilcilerinin, onların yerli ortaklarının bir gecelik gideri, Türkiye'de işçilerin ortalama aylık ücretlerinin kat kat üstündedir. 12 Eylül darbesinden bu yana ücretler en az yarı yarıya düştü. Ama patronlar ve onların ücretli memurlarından oluşan Özal hükümeti, sınırlı ücret artışı taleplerine bile tahammül göstermiyorlar. Deri işçilerinin grevi lokavtla karşılık buluyor. İktidar, Seydişehir Aluminyum tesislerinde çalışan işçelere beş-on milyar liralık ek ödemeyi fazla görüyor ve grevci işçileri işyerlerini kapatmakla, 7 bin 500 kişiyi sokağa atmakla tehdit ediyor. 1 trilyonluk silah ihalesi ile ilgili çekişmelerin sürdüğü günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Taşçıoğlu, tam da faşistlere özgü bir mantıkla "Asgari ücretlinin evlenmeye ve iki çocuk sahibi olmaya hakkı yoktur" diye gazeteler demeç verebiliyor. Aynı günlerde Türkiye Kürdistanı'na atanan "Bölge Valiliği", çalışmalarıyla Kürt halkı üzerinde, Hitlerizme özgü yöntemlerle terör estirmeye devam ediyor.

İşte bir tek bu olay bile, Evren-Özal rejiminin kimden yana olduğunu açığa vuruyor. Onlar yerli ve yabancı tekellerin, en çok da silah tekellerinin uşaklarıdır. Onlar, sömürü ve soygun tayfası hesabına geniş halk yığınlarına savaş açmıştır. Bu rejimden kurtulmadıkça, ne demokrasi, ne barış ve ne de öteki alanlarda kalıcı adımlar adımlar atılabilir.

SOL BİRLİK BİLDİRİSİ

Yeni Umumi Müfettişliğe Hayır

Baştarafı 1. sayfada

Hakkari, Diyarbekir, Siirt, Mardin ve Van illerini 1. Umumi Müfettişliğe" bağlamış, sınırsız yetki ve imkanlarla donattığı bu makam merkezi otoritenin Türkiye Kürdistanı'ndaki bir izdüşümü olarak uzun yıllar Kürt halkı üzerinde terör estirmişti.

Altmış yıl sonra ilkinden çok daha geniş yetkilerle yeniden oluşturulan Umumi Müfettişlik, Kürt halkı üzerindeki korkunç zulmün, inanılmaz boyutlardaki insanlık dışı uygulamaların yeni bir yansımasıdır, yeni bir siyasi ifadesidir. Faşist rejim bu kararıyla Türkiye Kürdistanı'nda uyguladığı zorbalığı resmileştirmek ve yasallaştırmak istemektedir. Kürdistan'da sürmekte olan sivil sıkıyönetim, bundan böyle sivil bir sıkıyönetim komutanının emri ve yönetimi altında sürecektir. Emrine bir kolordunun yanısıra, bölgedeki tüm jandarma ve polis güçlerinin ve özel timlerin bağlandığı bu yeni "komutan", dilerse kitlesel sürgünler yapabilecek, mezraları ve köyleri boşaltabilecek, köyleri birleştirebilecek, belli bölgelerde yerleşimi yasaklayabilecek, bölgede yayınlanan organların yayınını durdurabilecek, bölge dışında yayınlanan yayınların bölgeye girmesini yasaklayabilecek, hakim ve savcılarla, jandarma dışındaki askeri personel hariç her kamu görevlisini görevden alabilecek, görev yerini değiştirebilecek, emri altındaki binlerce personele en yüksek devlet maaşının % 25'ine varacak kadar prim tahsis edebilecek ve bütün bu uygulamalarından dolayı hiçbir adli, idari merciye, parlamentoya karşı sorumlu olmayacak.

Görünen o ki, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin oluşturulmasıyla Türkiye Kürdistanı'ndaki devlet terörü bugüne kadar görüleni kat kat geçecek, kitlesel sürgünlerin, hatta kırımların devreye girmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Bir başka deyişle, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği donatılmış bulunduğu bu yetkilerle devletin Kürdistan'daki alabildiğine keyfiliğini ve zorbalığını bugünkünden çok daha ötelere götürebilecektir. Ama konu sadece mevcut devlet terörünün daha da şiddetlendirilmesinden ibaret değildir. Sorun bugünkü hukuk dışı, insanlık dışı faşist rejimin Kürdistan'da yaptıklarının kurumsallaştırılması ve bu kurumsallığın kalıcılaştırılması yönünde yeni bir tırmanışıdır.

Rejimin terörle mücadele bahanesi altında yeniden oluşturduğu Umumi Müfettişliklerin gerçek işlevini açığa çıkarmak, bu makamın lağvedilmesi için demokratik kamuoyu yaratmak, T.Kürdistanı'ndaki ırkçı, şoven ve milliyetçi politikalara karşı durmanın gereklerinden biridir.

Yeni Umumi Müfettişliklere hayır!

Kürt halkını birbirine düsürmek için örgütlenen köy koruculuğu uygulaması kaldırılsın!

Türkiye Kürdistanı'ndaki baskı, kıyım ve provokasyon politikasına son verilsin!

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği

Barışı savunmak, hayatı savunmaktır

1 Eylül, tüm insanlığın barış özlemini yükselttiği, savaşa ve faşizme karşı protestosunu toplantı, gösteri ve yürüyüşlerle sergilediği gün..

1 Eylül 1939'da, bundan tam 48 yıl önce Hitler faşizmi 2. Dünya savaşını başlatarak insanlığı yıkım ve acılara sürüklemişti. Polonya'nın işgali ile patlayan asrımızın bu ikinci emperyalist paylaşım savaşı 6 yıl sürmüş ve 65 milyon insanın ölümüne, milyonlarca insanın sakat kalmasına yol açmıştır.

Bu günleri bir daha yaşamak istemeyen dünya halkları her yıl 1 Eylül'ü Dünya Barış Günü olarak kutlamakta, savaş hazırlıklarını ve saldırgan politikaları protesto etmektedirler.

1 Eylül'lerin, savaşı protesto eden ve barışı savunan girişim ve mücadelelerin günümüzde yakıcı önemli ve büyük değeri vardır. Çünkü, günümüzde özellikle nükleer silahlanmanın vardığı boyut dünya halklarını doğrudan tehdit eden tüm insanlığı yok olma sorunuyla karşı karşıya getiren bir nitelik almıştır.

ABD'nin başını çektiği emperyalist güçler sürekli olarak dünya savaşı hazırlığı içinde olmuşlar ve sosyalist sistemi özellikle Sovyetler Birliği'ni yokederek sömürülerini güvenceye almak, egemenliklerini korumak gibi çılgın ve tehlikeli bir hedef için silahlanma yarışını tırmandırmışlardır. Nükleer silahlar geliştirilerek dünya bir atom füzeleri tarlasına çevrilmiştir. Sovyetler Birliği'nin barış önerileri sürekli geri çevrilmiş, Avrupa'ya nükleer füzeler yerleştirilmiş ve şimdi de uzayın silahlandırılması için adımlar atılmaya başlanmıştır. Şu anda yeryüzünün dörtbir yanına dağılmış bulunan nükleer silahların dünyayı birkaç kez yok edecek güçte olduğu tüm bilim adamlarınca kabul ediliyor. Nükleer bir savaşta kazanan bir tarafın bulunmayacağı, çünkü kısa bir sürede yeryüzünde yaşamın yok olabileceği kanıtlanmış durumdadır.

Günümüzde barışı savunma, nükleersilahlanmayı durdurarak savaş hazırlıklarının ve saldırgan politikaların durdurulması artık bir **"var olma, yok olma"** sorunu haline gelmiştir.

Sovyetler Birliği'nin ısrarlı çabaları ve yeni önerileri bu sorunun barış lehine çözümü için dünya halklarına umut veriyor. İkibin yılına kadar tüm nükleer silahların yok edilmesi için sunulan planın ilk aşamalarını gerçekleştirmek için özverili ve somut adımlar atıldıkça Reagan yönetimi ve işbirlikçileri köşeye sıkışıyorlar. Tek tek ülkeler ve uluslararası barış haraketinin kararlı ve güçlü mücadelesi burada sonuç alıcı rol oynamaktadır.

Karada konumlandırılmış tüm orta menzilli nükleer füzelerin imhasına ilişkin Cenevre'de sürdürülen görüşmeler sonuçlanmak üzere. Eğer F. Almanya Perching 1-A füzeleri için sorun çıkarmayıp, bunları da imha etmeye yanaşırsa görüşmeler olumlu sonuçlanabilecek ve insanlık tarihinde nükleer silahsızlanma sayfası açılabilecek. Bu sonuç, Sovyetler Birliği'nin ve tüm dünya barış güçlerinin başarısı olacaktır.

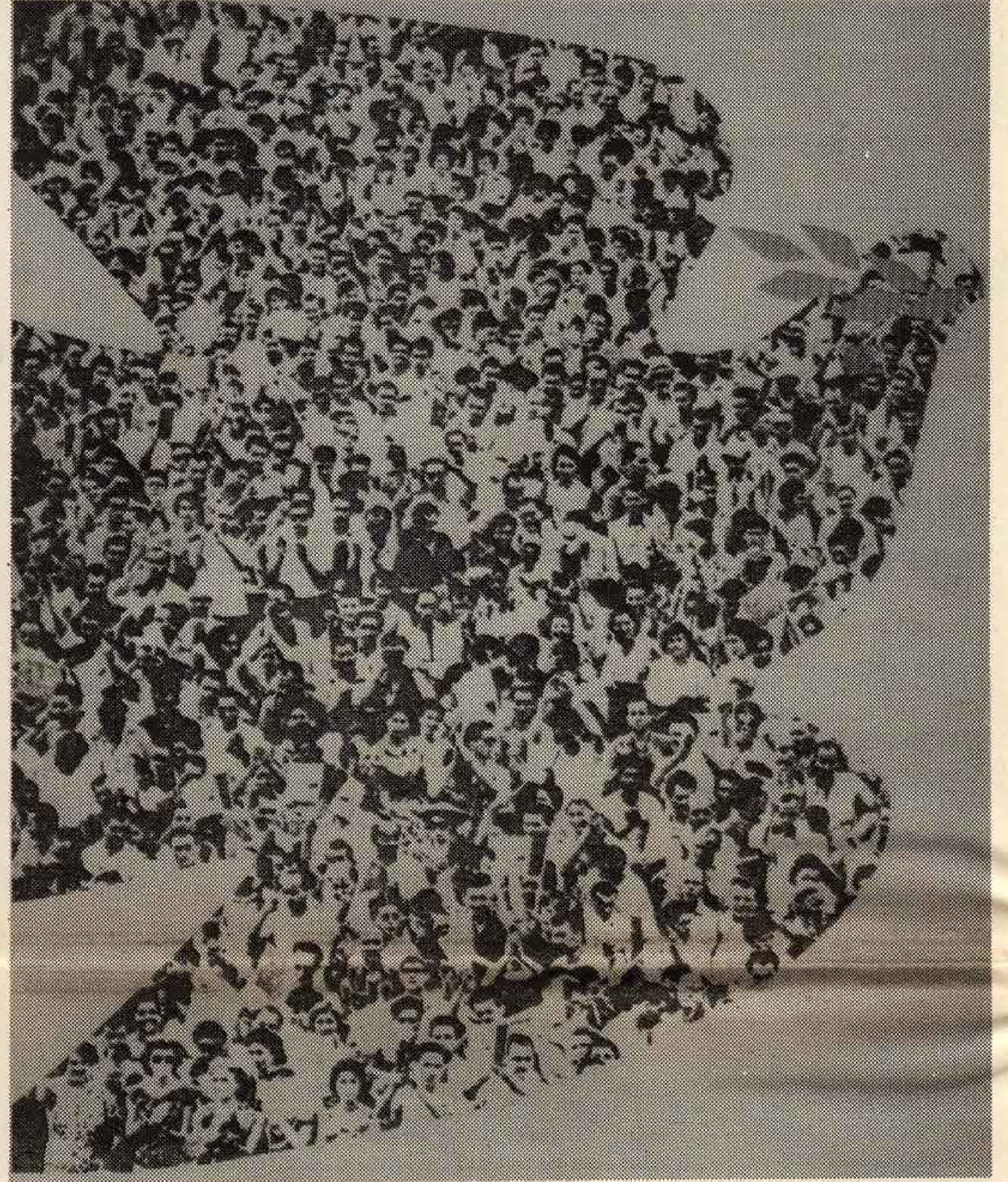
Diğer yandan, askeri gücünü tüm uluslararası sorunlarda bir tehdit aracı olarak kullanan ABD emperyalizmi, az gelişmiş ülkeleri yoğun baskı ve sömürüsü altında tutmakta, ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklara, faşizme karşı direnen ülkelere karşı müdahalelerden kaçınmamaktadır. Bu da savaş tehlikesini tırmandırırken, silahlanmanın ve emperyalist saldırgan politikanın faturası az gelişmiş ülkelere, işçi ve emekçilere ödetiliyor. Bu ülkeler açlık, eğitimsizlik gibi büyük toplumsal sorunlarla karşı karşıya iken, kapitalist, görece gelişmiş ülkelerde sosyal haklar sürekli kesintiye uğrar, ücretler düşürülmeye çalışılırken silahlanmaya milyarlarca dolar akıtılıyor. Emperyalist kurum ve tekeller kasalarını dolduruyorlar.

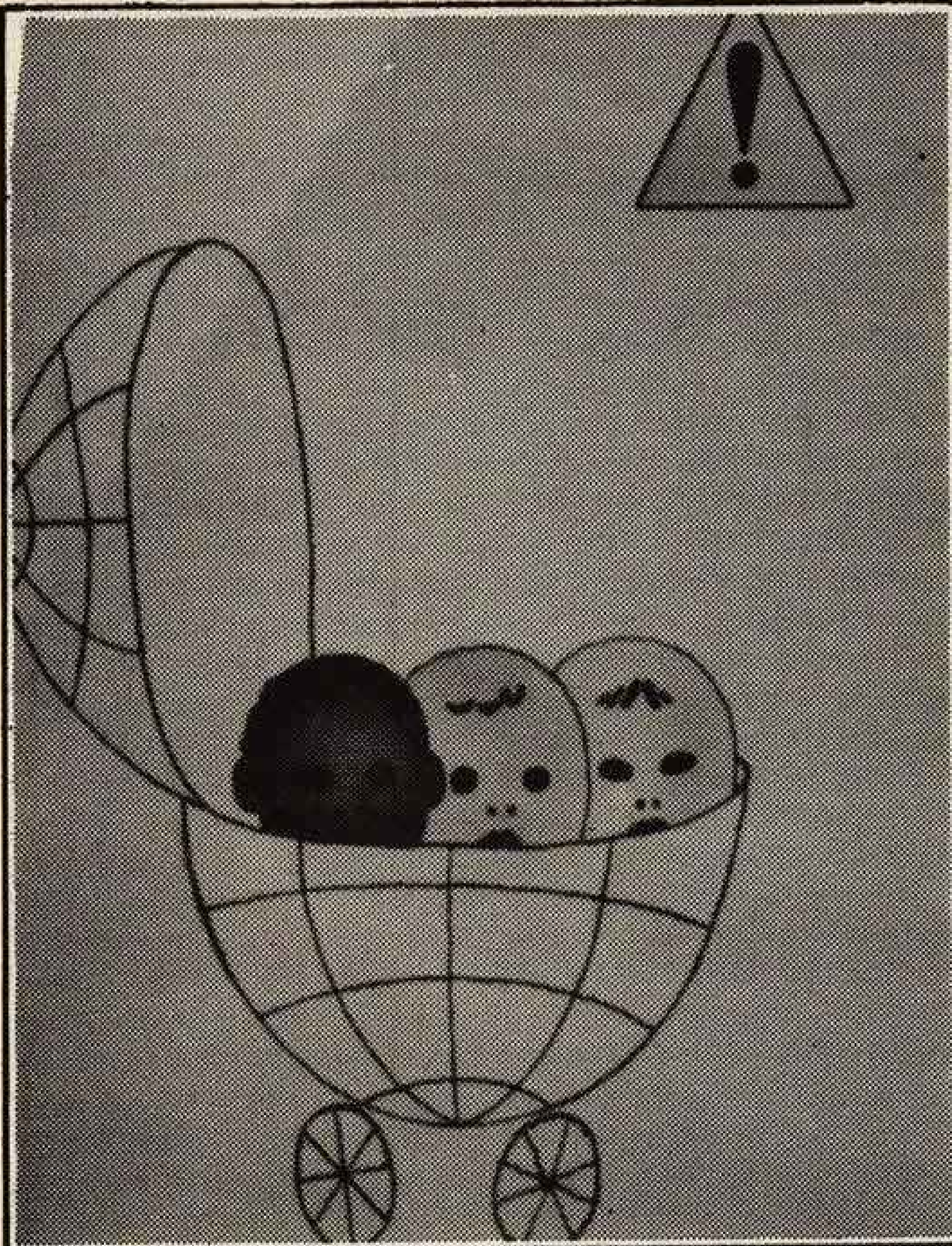
Bu nedenle barış ve silahsızlanmayı savunmak, halkların kendi kaderlerini belirleme haklarını kullanabilmeleri, toplumsal gelişmeyi emperyalist müdahalelerden bağımsız ve özgür olarak sağlayabilmeleri, sorunlarını çözebilmeleri açısından da büyük öneme sahiptir.

Fazla uzaklara gitmeye gerek yok. ABD yönetiminin bölgemizdeki saldırgan politikasını ve sonuçlarını yaşıyoruz. Afganistan'da emperyalist oyunların bozulması ve İran'da Şah rejiminin devrilmesi ile Türkiye'ye yüklenmek istenen ileri karakol ve bölge jandarmalığı rolü, 12 Eylül darbesiyle gerçekleştirilebilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş biçimde Amerikan emperyalizmine bağımlı bir politika izlenmiş ve ekonomik iflasın, sosyal çöküşün eşiğine gelinmiştir. Askeri, ekonomik ve politik olarak tam bir bağımlılık ve sonuçta tam bir sefalet ve yoksulluk yaşanmaktadır. Askeri harcamalar bütçemizin dörtte birine ulaşmışken, yıldız savaşları projesine katılmak isteyen Evren-Özal diktatörlüğü, ABD yönetiminin askeri emellerine ulaşmasını sağlamıştır.

Hangi koşullar altında? Tüm hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığı, barışı savunan insanların hapsedildiği, Barış Derneği'nin yasaklandığı, barışın yargılandığı koşullarda elbet.. İnsanlığın en temel hakkı olan **"yaşamak hakkı"**'nı savunmak, barışı savunmak suç sayıldı, yüreklere korku salınmak istendi. Fakat barış ve demokrasi güçleri gerilemediler. Barış her fırsatta savunuldu. Barış Derneği yönetici ve üyeleriyle dayanışma diğer barışseverler tarafından ve uluslararası barış güçleri tarafından yükseltildi. Barış ve demokrasi güçleri Evren-Özal diktatörlüğüne karşı mücadelelerini sürdürüyorlar. Ülkemizin bugününü ve geleceğini karartan, emperyalist güçlerin bölgedeki saldırgan emellerine boyun eğen bu rejimin yıkılması için savaşım sürüyor.

1 Eylül 1987'de tüm dünya halklarıyla birlikte **"nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya için"**, **"savaşa hayır"** diyoruz.

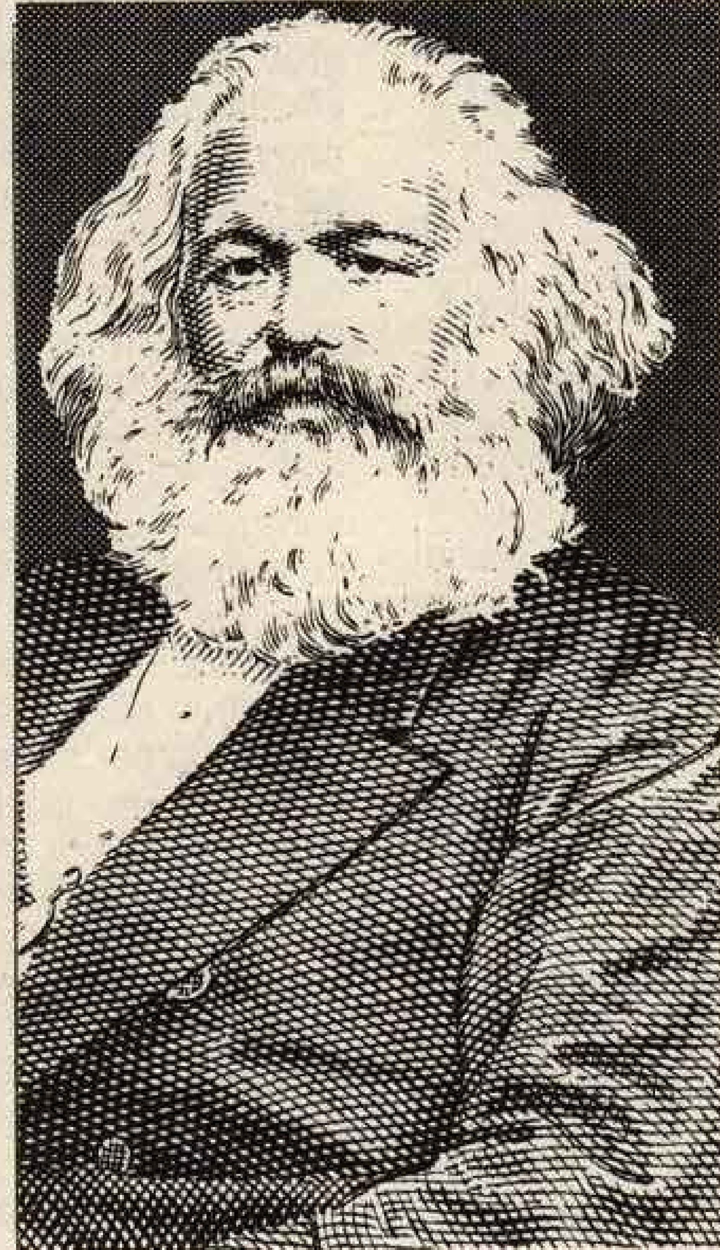

Komünistler Birliği'nin 140. Yılı

Bugün yeryüzünde, içinde komünistlerin yaşamadığı, mücadele etmediği bir ülkeden söz etmek, artık olanaklı değil. 5 kıtada, 100'e yakın ülkede komünist partisi var. Uluslararası Komünist Hareket, işte şimdi, böylesine geniş bir taban üzerinde yükselerek yoluna devam ediyor. Mücadele koşullarının ve bu koşulların ortaya koyduğu görevlerin, strateji ve taktiklerin çeşitliliği, bu tabanı hem genişletiyor, hem de sağlamlaştırıyor.

Uluslararası Komünist Hareketin köşetaşı, bundan 140 yıl önce Londra'da döşendi. 140 yıl önce Komünistler Birliği'nin Birinci ve İkinci Kongreleri yapıldı ve dünya tarihinde ilk devrimci parti, komünist partisi kuruldu. Bu tarihi adımlar, Marx ve Engels'in bilimsel teorileri temelinde gerçekleşti.

2-9 Haziran 1847'de Londra'da yapılan Komünistler Birliği'nin Birinci Kongresi'nde kabul edilen üç belge, işçi sınıfı öncü partisinin temel görüşlerini yansıtmakta ve bu partinin demokratik niteliği konusunda fikir vermektedir. Birinci belge, "Komünist İnançlar Simgesi" diye bilinen, Engels'in elyazısı ile yazılmış program taslağıdır. İkinci belge Komünistler Birliği Merkez Komitesi'nin şubelerine yolladığı genelgedir. Üçüncü belge ise Komünistler Birliği'nin organı olarak yayınlanması düşünülen "Komünist Dergi"dir.

Eylül 1847'de yayınlanan ve üst başlığında ilk kez, Kongre'nin kabul ettiği "Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşiniz!" sloganının bulunduğu "Komünist Dergi"nin başyazısında şunlar söyleniyordu:

"Bu derginin görevi, proletaryanın kurtuluşuna yardımcı olmaktır. Bunu olabildiğince çabuk gerçekleştirebilmek için de, bütün ezilenleri birleşmeye çağırmalıyız".

"...Bizim kuşağımızın görevi, yeni iskeleti kurmak için gerekli olan yapı malzemesini bulup toplamaktır: Yapıyı kurmak gelecek kuşakların görevi olacaktır ve gönül rahatlığıyla diyebiliriz ki, inşaatçı sıkıntısı çekilmeyecektir".

"... İnançlar Simgemiz kim olduğumuzu, ne istediğmizi ortaya koyuyor. Öteki politik ya da sosyal partilere mensup proleterlere bir kaç söz söylemek bize düşüyor. Bizi ezen, yoksulluğa mahkum eden bugünkü topluma karşı çıkıyoruz; ancak, bu amaçla birleşeceğimize, ne yazık ki, zalimleri sevindirip sık sık birbirimizle kavgaya koyuluyoruz... Dalaşmaya son vermek ve çıkarlarımızı birlikte savunabilmek için elele vermenin zamanıdır..."

"Bundan ötürü, bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz..."

140 yıl önce bilinçle adım atılarak girilen yolun tam ortasında Büyük Sosyalist Ekim Devrimi gerçekleşti. Ekim Devrimi, "inşaatçı sıkıntısı çekilmeyecektir" sözünü yaşam içinde doğruladı. 140 yıl öncesinin öncüleri, sadece o günkü komünistlerin değil, bugünkü komünistlerin de yürüdüğü yolu aydınlatıyor.